

nové město

02/2025 - ROČNÍK 34 (28)

www.novemesto.cz

4/ Cesta biskupa Ladislava Hučka

6/ Lidé v dnešní době - manželé Markovi

10/ O křesťanském koučinku s Magdalenou Volkovou

Kontakty

www.novemesto.cz

Nové město - časopis

Havlíčková 155/51, 602 00 Brno

Tel.: +420 721 630 119

E-mail: redakce@novemesto.cz

Roční předplatné: **660 Kč**

Předplatné do zahraničí: **1400 Kč**

Číslo účtu: **6043141003/2700**

Váš variabilní symbol je uveden na obalu časopisu
nebo neváhejte kontaktovat:

Tel.: +420 733 798 155

E-mail: predplatne@novemesto.cz

Vyzkoušejte nový podcast!

Více na
www.novemesto.cz.

nové město

Časopis Hnutí fokoláře - 02/2025, vychází 6x ročně, ročník 34 (28) - 34. ročník od vzniku československé verze, 28. ročník samostatné české verze. ■ Vydává Dilo Mariino (Hnutí Focolare) - ženská část, Strašovská 841, 190 17 Praha 9 - Vinoř, IČO: 45247935 ■ Časopis je v distribuci též v Knihkupectví Paulínky, Jungmannovo nám. 18, Praha 1. ■ Roční předplatné: 660 Kč. Bankovní spojení: UniCredit Bank, Czech Republic, a. s. Praha, č. ú. 6043141003, kód banky: 2700. IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003 Swift: BACXCZPP ■ Zodpovědný redaktor: Mgr. Ludmila Šturmová ■ Výkonný redaktor: Mgr. Magdalena Broschová ■ Administrativní redakce: Jana Nováková ■ Redakční rada: Ing. Milena Honetschlägerová, Ing. Jiří Kratochvíl, Mgr. Marie Koukolová, Mgr. Marie Srbová, Ing. Zdeněk Vích, CSc. ■ Překlady a redakční spolupráce: Dominika Dotlačilová, Mgr. Marta Hanušovská, Mgr. Marie Matulová, PhDr. Vlastimila Kristová, PhDr. Drahomíra Syřůčková, ■ Grafická úprava a zlom: Grafika Vodička & Dezortová ■ Tisk: Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 - Stodůlky ■ ISSN 1212 - 0782 ■ Reg. číslo: MK ČR E 7868. Novinová zásilka - Povolila ČP, s.p., OZ Praha, č.j. NP 1362/1994. Ze dne 27. 6. 1994 ■ Nové město ve světě vychází celkem ve 36 vydáních ve 22 jazycích ■ Objednávky slovenského časopisu Nové mesto zasílejte na adresu: Nové mesto Redakcia, Tajovského 737/1, 040 01 Košice, e-mail: casopis@nm.sk, tel.: +421 911 445 626. ■ Titulní strana: Manželé Markovi, foto: archiv manželů Markových

OBSAH

Tipy a náměty

- 3/ Autorské CD Karla Hinera
TikTok: Hra nebo hrozba?
Všichni na palubu!
Noční pouť za Evropu

Ohlédnutí

- 4/ Cesta biskupa Ladislava Hučka

Lidé v dnešní době

- 6/ Cesty k vyživování vztahu
(rozhovor s manželi Markovými)

Vztahy, rodina, společnost

- 8/ Ne každý, kdo se obětuje, je světec
(Iñaki Guerrero Ostolaza)

Posezení s křesťanskou koučkou

- 10/ Objevit v sobě sílu realizovat drobné krůčky
(rozhovor s Magdalenou Volkovou)

Slovo života

- 12/ „Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra,
ale trám ve vlastním oku nepozoruješ?“ (Lk 6,41)
13/ „Hle, činím něco docela nového a už to raší.
Nevíte o tom?“ (Iz 43,19)

Život ze Slova

- 14/ Spletená cesta
Noví sousedé

Duchovní inspirace

- 15/ Bůh blízký
16/ Kým ty jsi pro mne

Duchovní inspirace v praxi

- 18/ Blízký Bohu i lidem

Z Hnutí fokoláře

Na cestě synodality

- 19/ Synoda jako setkání s živým Kristem v jeho církvi

Z Hnutí fokoláře

Ze života gen

- 21/ Na co se můžete těšit
22/ Manželé spolu na cestě
23/ Báli dobrých srdcí. Večer, který dává lidem dohromady
24/ Bilancování a plánování dalších kroků

Povídka

- 25/ Jak jsem se učil být volem

(Za)myšlenka

- 26/ Radost v srdci, píseň na rtech
27/ Mít rád jako první

**NOČNÍ POUŤ
ZA EVROPU**

SPOJENÁ S MODLITBOU
ZA MÍR A SVOBODU

14. - 15. BŘEZNA 2025

(36 KM)
HAVLÍČKŮV BROD → ČIHOŠŤ

START: PÁTEK 14. 3. / 22:00
HAVLÍČKŮV BROD – SMETANOV NÁMĚSTÍ

ZÁVĚR: SOBOTA 15. 3. / 8:00
ČIHOŠŤ – POUTNÍ MŠE SVATÁ ZA EVROPU

Pojďte s námi!
Živě vás.

frantisektalir.cz
KONTAKT
733 614 186

Všichni na palubu!

Všichni na palubu je komiksová knížka o svatých a blahorečených od ilustrátora Bruna Dolifa z nakladatelství Doron.

Knížka je vhodná pro děti zhruba od sedmi let. Obsahuje dvacet pět krásně a někdy i vtipně ilustrovaných příběhů. Můžete zde najít také příběhy, které možná mnozí z vás neznají. Mě zaujal příběh o svaté Josefíně Bakhité, která i přes to, že byla otrokyní, byla pořád milá na lidi kolem sebe, stala se řádovou sestrou, a nakonec i svatou. Pro všechny gen může být lákavé, že zde najdou i příběh o Chiaře „Luce“ Badano. Gabriela Jurásková, 10 let

TikTok: Hra nebo hrozba?

Srdečně vás zveme na 44. konferenci Člověk a média, která se bude konat 24. dubna 2025 v Americkém centru v Praze 1 od 17:30 hodin na téma „TikTok: Hra nebo hrozba?“.

Pozvání přijali tito hosté: prorektorka Univerzity Karlovy Věra Jourová, odborník na umělou inteligenci a spoluautor podcastu Kanárci v síti Josef Holý a projektová koordinátorka a analytička Asociace pro mezinárodní otázky Ivana Karásková.

Prosíme o přihlášení na adrese na www.clovekamedia.cz.

Těšíme se na vás!

Bibiána Šmečilová, Pontes z.ú.

Autorské CD Karla Hinera

Autorské CD *...laudate eum in chordis et organo... Psalmus 150* vyšlo v podobě knížky čtvercového formátu velikosti klasického obalu CD disku. Jde o autorskou hudbu varhaníka Karla Hinera v nahrávkách pořízených v roce 2023.

Celek se dvěma vloženými zvukovými disky, průvodními texty a obrazovými přílohami vyšel v roce 2024. (Na přání zvukového mistra nahrávky byla pořízena též druhá varianta s obsahem obou CD na jednom flash disku.)

Na prvním ze dvou CD najdeme varhanní úpravu adventních i vánočních písní včetně anglických koled, rovněž pak skladbu Karla Hinera *Rodina z Nazareta op. 8, Variace na D-A-G a Fuga giocosa* a dále kompozici Kryštof Harant z Polžic a Bezdržic a na Pecce, op. 21.

Obsahem druhého CD je obsáhlá *Meditace k Duchu svatému, op. 19*, která je pro plnohodnotné koncertní provedení zamýšlena jednoduše s recitací biblických textů a textů pana kardinála Tomáše Špidlíka a rovněž s projekcí výtvarných fotografií, jež se pro autora hudby staly inspirací; a také *České nebe, op. 20*, dílo věnované českým světcům.

Autorkou velice zajímavého průvodního textu i s výkladem k jednotlivým hudebním dílům je Romana Hinerová. Určitě bych vyzvedl také pasáž věnovanou Kryštofu Harantovi, jeho životu, hudební tvorbě a pouti do Svaté země. Booklet má anglické a německé resumé.

Uvedu citát Jakuba Demla z úvodního slova pana biskupa Josefa Hrdličky k tomuto dílu: „Sníl jsem o knize, jež by byla zázračná, protože každé slovo by bylo slovem vysloveným v Nebi a od anděla přeneseno na zem(...). Kniha byla i ilustrována, ale nebylo znáti, kde je obraz a kde slovo...“

CD je možno zakoupit u manželů Hinerových (romana.hinerova@seznam.cz), v Brně

v prodejně Donum (Petrov 9) a v Praze v Talacko hudebniny (Rybná 753/29).

Marek Trizuljak

Foto: Lucie Horníková, Člověk a Víra

Biskup Ladislav Hučko při chrámovém svátku v katedrále sv. Klimenta v Praze, listopad 2024.

Cesta biskupa Ladislava Hučka

OHLÉDNUTÍ

V polovině ledna nás jako blesk z čistého nebe zasáhla neočekávaná zpráva o odchodu Ladislava Hučka, exarchy (biskupa) katolíků východního obřadu, jehož mnozí členové Hnutí fokoláře znali zejména z prvních dob života tohoto Hnutí fokoláře v naší zemi.

Narodil se 16. února 1948 v Prešově na východním Slovensku v rodině, kde předkové z otcovy i matčiny strany byli katolickými kněžími východního obřadu, stejně tak jako i jeho otec. Z důvodu represí vůči řeckokatolické církvi, zrušené komunistickým režimem v roce 1950, byla rodina nuceně vystěhová-

na. V dětství byl ovlivněn vynikajícími kněžskými osobnostmi, zejména dlouholetým vězněm redemptoristou Jánem Mastiliakem, a už jako mladý pocítil povolání ke kněžství. Nikdy si však nekladal otázku, zda být ženatým knězem: kněžství bylo pro něj vždy spojeno s volbou celibátu.

V roce 1966 se hlásil ke studiu teologie na státem kontrolovanou fakultu, ale nebyl přijat s oficiálním odůvodněním „pro nedostatek místa“. Začal proto studovat na přírodovědecké fakultě fyziku, která se na dlouhá léta stala jeho profesí, a v tomto oboru později získal i vědecký titul.

Během svého vysokoškolského studia se seznámil s Hnutím fokoláře, které v té době začalo různými cestami pronikat do tehdejšího Československa. V interview z roku 2003 pro časopis *Nové město* o tom on sám říká:

„S Hnutím fokoláře jsem se setkal v roce 1968 jako student druhého roč-

níku na vysoké škole. Od té doby byl můj život spojený s Hnutím, zpočátku méně intenzivně, spíš příležitostně, později pravidelně a v roce 1973 jsem kvůli němu odešel do Bratislavy. S těmi, kdo se tehdy hlásili k Hnutí, jsme se snažili žít jednotu, vytvářet ji v každodenním životě, v daných okolnostech. Viděli jsme, že ji není možné budovat na lidských silách, vlastnostech či vůli, pokud k tomu nemáme pomoc Boží milosti. Spiritualita jednoty mi dala smysl, způsob, jak přežít celou totalitu. Necítili jsme, že by nás totalita zcela omezovala, že bychom nemohli pro apoštolát a duchovní život nic dělat, že bychom se nemohli plně rozvíjet. Naopak, příležitostí k tomu, aby se duchovní život rozvíjel i v tehdejší situaci, bylo stále hodně, stále víc.“

Stal se členem prvního československého mužského fokoláře, které vzniklo v Bratislavě počátkem 70. let. Zpočátku v něm žili ve dvou, postupně se zrodem nových povolání počet jeho členů narůstal. S rostoucí konsolidací Hnutí fokoláře se stal jeho spoluzodpovědným pro celé území tehdejšího Československa. I přes různé restriktce v cestování na Západ se mohl na přelomu 70. a 80. let několikrát zúčastnit setkání delegátů Hnutí („capozona“, jak se tenkrát říkalo) v Centru Dila v Rocca di Papa.

Změnu v jeho životě přinesl pád komunistického režimu, po němž začal naplno pracovat pro církev: krátce jako redaktor slovenských Katolických novin a v letech 1990–1991 jako výkonný sekretář Konference biskupů Slovenska. V té době se mu otevřely možnosti systematického studia teologie, které začal v roce 1992 na Lateránské univerzitě v Římě. Během svého pobytu v Římě žil v několika fokolárech navázaných na Centrum Dila. Studia zakončil v roce 2000 doktorátem z teologie. Svou rigorózní práci, jejímž konzultantem byl prof. Piero Coda, napsal na téma kosmologické ideje ruských ná-

**Příležitostí
k tomu, aby se
duchovní život
rozvíjel i v době
totality, bylo
stále
hodně, stále
víc.**

boženských myslitelů 19. a 20. století.

Studium teologie mu rovněž otevřelo cestu k tomu, aby se mohlo naplnit jeho dávné povolání ke kněžství. Kněžské svěcení přijal 30. března 1996 z rukou Mons. Slavomíra Miklovše, biskupa Křiževacké eparchie v Chorvatsku. Již předtím, v roce 1995, skončil svou službu zodpovědného v Hnutí a po svém svěcení se soustředil spíše na kněžskou práci a na akademickou činnost; pracoval v Košicích v geriatrickém centru a vyučoval dogmatickou teologii na tamním Teologickém institutu.

V té době se jeho vztahy s Hnutím postupně oslabovaly. V rozhovoru z roku 2018 pro slovenský internetový portál Postoj o tom říká: „Musím se přiznat, že už více než dvacet let mám s Hnutím fokoláře sice korektní, ale jen příležitostné kontakty. Když jsem se stal knězem, došlo k postupnému oslabování vztahů a po mém biskupském svěcení k jejich praktickému přerušení. To však neznamená, že bych se s členy Hnutí vůbec nestýkal, že bych se na ně nějak díval svrchu, neboť k tomu není důvod. A i kdyby nějaký důvod byl, vůbec by to nebylo v souladu s evangeliem. Když se sejdeme, rád si s nimi popovídám, vzpomínám a někdy se za ně i pomod-

lím. Jenže naše cesty, cesty v praktickém životě, se rozešly.“

Biskupem, přesněji „apoštolským exarchou pro katolíky byzantského obřadu v České republice“, ho Svatý otec Jan Pavel II. jmenoval 24. dubna 2003. Biskupské svěcení přijal 31. května 2003 v Praze. V roce 2004 se na Teologické fakultě v Košicích habilitoval na docenta v oblasti dogmatické teologie. V období 2005–2011 byl generálním sekretářem České biskupské konference.

Po celou dobu své biskupské služby udržoval s členy Hnutí fokoláře neformální přátelské vztahy, rád přijímal jejich návštěvy a sám také navštívil fokoláře. Pro mnohé z nich zůstává v živé paměti jako člověk, který je doprovázel na počátku jejich duchovní cesty i při volbě jejich povolání v Dile. Jeho nečekaně rychlý odchod všechny překvapil a zarmoutil svou „předčasností“, protože uzavřel možnost pokračovat v dalším osobním sblížení s ním, které se u některých v poslední době intenzivnilo.

Jiří Kratochvíl

SUPRAVODIVOST

Ve fyzice je známý jev supravodivosti, který se u některých kovových slitin projevuje tím, že čím víc se snižuje teplota okolí, tím víc se zmenšuje jejich elektrický odpor. Teplotní ztráty do okolí jsou čím dál menší a až při nějaké velmi nízké teplotě odpor kladený elektrickému proudu úplně vymizí a proud teče vodičem prakticky s nulovým odporem. Pokud by se takového stavu podařilo dosáhnout při běžných teplotách okolí, měl by tento jev obrovský technický a ekonomický význam. Odstranily by se ztráty všech elektrických zařízení a dala by se měnit kinetická, pohybová energie na energii elektrickou bez jakýchkoli vedlejších ztrát.

I my chtěli nechtěli klademe Boží milosti stálý odpor. Někdo větší a někdo menší. Čím je však naše teplota nižší, a tedy čím je kmitání okolo našich vlastních zájmů menší, tím se může Boží milost lépe šířit.

„Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus.“ (Gal 2, 20) Touto větou vyjadřuje svatý Pavel svou zkušenost v blízkosti „absolutní nuly“, kdy nastává jev supravodivosti. Stal se pro Krista „supravodivým“.

Ladislav Hučko, *Život je vztah, Úvahy a myšlienky*, Vydavateľstvo Nové mesto, str. 92.

Foto: Mária Langschová

Cesty k vyživování vztahu

LIDÉ V DNEŠNÍ DOBĚ

Daniel
a Šárka
Markovi

Foto: archiv rodiny Markových

Když se Chiary Lubichové ptali, jaký by zanechala odkaz, kdyby jej mohla vyjádřit jednou větou, řekla jednoduše: „Budte rodinou“. Vřelé vztahy, rodinný krb, žité evangelium, to všem přála. Daniel a Šárka Markovi se nechávají tímto odkazem inspirovat, včetně toho, že sami vnímají potřebu dávat zakusit teplo domova i za hranicemi pokrevní rodiny.

● **Oba jste se věnovali různým aktivitám pro své okolí, a to i během vašeho chození. Jak se vám teď daří věnovat charitativním projektům tak, aby to nebylo na úkor vašeho vztahu a výchovy dětí?**

Šárka: Během mateřské se čtyřmi dětmi jsem na něco takového neměla kapacitu, ale ke konci jsem cítila, že už potřebuji dělat i něco s přesahem mimo rodinu a začala jsem na částečný úvazek pracovat jako zdravotní sestra v domácí péči u Charity. Takže je to vlastně spíš „charitní činnost“. Je to někdy náročná práce, ale zároveň moc krásná, naplňuje mě a těší mě, že můžu v pracovní době realizovat poslání, které v sobě cítím. Mojí oblíbenou charitativní činností je také aktivní účast v Tříkrálové sbírce.

Poslední dobou se s Danem oba snažíme v rámci možnosti být s gen 3, tedy s dětmi a dospívající mládeží (9–17 let). Je to pro nás radost a společná věc.

Daniel: U mě se tomu nedá říkat charitativní činnost, spíš angažovanost. Jsem aktivní v komunitě rodičů, kteří usilují o inovativní vzdělávání svých dětí. Podařilo se nám v rámci státní základní školy vytvořit podmínky, které jsou obvykle

možné jen na soukromých školách. Je to pro nás cenná zkušenost se silou komunity, která chce udělat něco dobrého pro svoje děti. Nějaký čas věnuji také politice a podpoře kandidátů do voleb. Několikrát jsme se podíleli na přípravě mariapoli a jiných akcí v Hnutí.

● **Šárko, tys prošla formací u sester Matky Terezy, Dane, ty jsi opakovaně přemítal o kněžství („men in black“, jak jsi tomu rád říkal). Daří se vám v manželství rozvíjet duchovní rozměr a vztah ke Stvořiteli? Kde čerpáte?**

Š: Po svatbě jsme se hodně stáhli do sebe a věnovali se hlavně dětem a stavbě domu. Vždy jsem ale cítila, že potřebuji společenství a duchovní zdroj, proto jsem už v době mateřské přijala pozvání volontářek¹ a stala se jednou z nich. Setkání s dalšími volontárkami jsou pro mne velkým povzbuzením a duchovním pramenem, někdy zase výzvou přijmout vlastní limity, což je lidské. Jsem součástí ještě i jiné skupiny žen, kde jsme si blízké a známe se už mnoho let. Krom osobního rozvoje, který je součástí, spolu sdílíme také svoje životní zkušenosti, trable a radosti. Vnímám, že jsme pro sebe navzájem darem. A v mnohém jsou mi inspirací, stejně tak jako i já pro ně, a nevadí, že máme každá trochu jiný pohled na duchovní život.

D: V Chocni máme, myslím, poměrně mimořádnou skupinu chlapců inspirovanou mužskou spiritualitou podle Richarda Rohra. Několik let jsem se s nimi scházel, ale něco mi tam chybělo oproti společenství, jaké jsme měli mezi sebou jako gen. Po čase mi došlo, že spiritualita jednoty je to, kde jsem doma. Aktuálně procházím formací k povolání ženatého fokolarína.

● **Dane, ty jsi krajinný inženýr. Co může běžný občan udělat ve svém okolí pro přírodu? Máme sázet stromy, čistit potůčky nebo stačí „jen“ obdivovat krásu přírody a tím chválit Tvůrce?**

D: Obdiv přírody a chvála Stvořitele je určitě dobrý základ. Inspirujeme se v tom například u Marka Orka Váchy. Hodně můžeme dělat tím, že budeme doma i v práci přemýšlet nad svojí ekologickou stopou a budeme se snažit ji tlačit dolů, a to i za cenu určitého snížení komfortu. A je dobré se v tom taky vzdělávat. Například vědět, že běžný dotaz na ChatGPT spotřebuje zhruba tolik energie jako třicet minut svícení deseti wattovou LED žárovkou. A když občas zbavíme kousek přírody plastů, tak jí určitě dobře posloužíme.

● **Šárko, ty se teď coby zdravotní sestra věnuješ péči o seniory. Co by pomohlo rodinám, aby si své blízké**

možli co nejdéle nechat doma, ideálně až do smrti? Mě napadá spousta technických vychytávek a doba technologií nám přece může pomoci i v této oblasti, nemyslíš?

Š: Myslím si, že zrovna v případě péče o blízkou osobu jsou sice technologie důležité, ale nebývají tím hlavním. Bez zdravotních přístrojů by to ani v domácí péči pochopitelně nešlo a lze je snadno zapůjčit. Tím, co je v péči o stárnoucího, nemocného nebo umírajícího blízkého člověka nejdůležitější, jsou funkční vztahy v rodině. Vidím ve své praxi to, že pokud rodina drží při sobě, tráví spolu čas, od mala děti vyrůstají v prostředí, kde je úcta ke stáří hodnotou, je možné a reálné doprovodit blízkého člověka na druhý břeh v domácím prostředí. Pokud ale třeba děti bydlí daleko od svých stárnoucích rodičů a jeden z partnerů zůstane na péči o dlouhodobě ležícího nebo například dementního partnera sám, stává se tato situace velmi náročnou a pro pečující osobu fyzicky i psychicky vyčerpávající. Lze využít služeb jako osobní asistence, pečovatelská služba, domácí zdravotní péče, domácí hospicová péče... Základ je ale vždy primárně v rodině a její schopnosti si navzájem vypomoci. Využívá se zde takzvaná telemedicína, kdy zdravotníci při péči o chronické rány pacienta v domácím prostředí komunikují s lékaři pomocí fotodokumentace rány a díky tomu lze léčit pacienta na dálku. Tím se při pacientově snížené pohyblivosti nebo celkové imobilitě vynuluje zátěž pravidelných kontrol v ambulanci lékaře.

● *Daří se vám spolu večeřet a o víkendu obědvat? Máte doma tradičně rozdělené role, že třeba ty, Šárko, vaříš a Dan štípe dříví na zimu, nebo se ty role hodně překrývají?*

Společná večeře se nepovede vždycky, ale snažíme se o to, abychom se aspoň jednou za den sešli. O víkendu stolujeme společně, vnímáme to jako chvíle cenné pro rodinu. Základní zodpovědnosti za domácnost máme rozděleny tradičně, ale zároveň si často vzájemně vypomáháme. I s dětmi máme rozpis prací, kde má každý svoji roli. A v neděli palačinkovou snídani, to je náš každotýdenní rituál.

● *Manžela potěší, když se vrátí z práce domů a tam ho čeká usměvavá žena, teplá večeře atd. Po dni s dětmi to ale musí být velmi těžké, možná je to někdy čekání na slitování... aby přebíral hlídání. Dejte nám tři tipy proti trudnomyslnosti ve dnech vyčerpanosti.*

Ano, stejně tak manželka čeká, že večer přijde usměvavý manžel. Když se to povede aspoň jednomu z nás, tak je to dobré.

A tipy? Třeba taková masáž krku vždycky potěší. Když se manžel viditelně ujme něčeho v domácnosti nebo se naplno věnuje dětem. Vana.

● *Zaujalo mě, že jste po pár letech společného života šli na vícedenní kurz pro „manžele v těžkostech“. Dane, tehdy jsi přijel nadšený a řekl jsi mi, že bys to doporučil každému páru. V čem je ten kurz podle vás tak užitečný?*

D: Předpokládám, že nějaké ty těžkosti, ať už větší nebo menší, si nese každý vztah. Na ten kurz jsme se vypravili potom, co se ukázalo, že jsme si během období, kdy jsme měli malé děti, neuhlídali limity. Šárka byla vyčerpaná péčí o čtyři malé

děti, které se nám narodily brzy po sobě. Také stavba našeho domu v průběhu mateřské nám vzala hodně energie, a to mělo samozřejmě i negativní dopad na náš vztah. Účastí na kurzu jsme si vyhradili čas jen pro sebe, a navíc jsme u toho dostávali zajímavé impulsy v podobě přednášek a společného sdílení. Pomohlo nám to se nadechnout a získat novou chuť žít víc spolu naplno a trochu odklonit pozornost od dětí směrem k sobě navzájem.

Š: Nic nejde samo a samozřejmě, stojí každodenní velké úsilí pečovat o čtyři malé děti a nezanedbat vztah. Pamatuji si, jak jsme si tenkrát uvědomili, že naše děti jsou snad celkem dobře živěné, jak fyzicky, tak emocionálně, ale náš vztah je v tomto smyslu trochu podvyživený. Je velká síla v tom, si to uvědomit a začít to vědomě měnit.

● *Představte si svá o patnáct let mladší „já“ v situaci, kdy stojí v kostele a říkají si ANO. Co byste jim poradili?*

Den před svatbou jsme uzavřeli ústní předmanželskou smlouvu. Slíbili jsme si, že se budeme snažit v neshodách každý začínat znovu jako první. Tím se snažíme řídit a je to takový náš pohon ve chvílích nepochopení. A na co jsme tehdy nemysleli a poradili bychom si to? Pravidelně spolu mluvit, i o tom, jak se nám každému daří a jestli někde nepotřebujeme ubrat. A druhá rada by byla nebrat se tak vážně a využívat humor jako super koření života, umět si dělat legraci ze sebe a občas přinést nějaký dobrý vtip.

Za rozhovor děkuje Petr Diblík

1. Volontárky – doslova „dobrovolnice“ Hnutí fokoláře, jedna z větvi tohoto hnutí.

*Při doprovázení
mladých
na mezinárodní
kongres
ve Slovinsku.*

Ne každý, kdo se obětuje, je světec

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

Iñaki Guerrero Ostolaza vloni v létě navštívil Slovensko. Při této příležitosti s ním slovenská redakce Nového mesta pořídila obsáhlý rozhovor, jehož část jsme vybrali i pro naše čtenáře.¹

● V některých křesťanských kruzích slýcháme, že pokud má člověk dobrý duchovní život, je jakákoli psychologická práce na sobě zbytečná. Co si o tom jako psycholog a zasvěcený člověk myslíte?

Je to omyl. Dříve a ještě i dnes se v některých sektách nebo skupinách objevuje názor, který hlásá: „Nemoc ti posílá Bůh, a když tě bude chtít uzdravit, tak tě uzdraví, nemusíš ani chodit k lékaři.“

Bůh vás však uzdraví i tak, že půjdete k lékaři, působí také prostřednictvím lidských nástrojů. Psychologie se někdy zaměřuje se spiritualitou, ale jsou to dvě různé věci, které spolu také souvisejí.

Když mě velmi bolí zub, neříkejte mi, abych miloval svého bližního, protože ho pošlu pryč. V tu chvíli nedokážu žít spiritualitu. Je to fyzický prvek, ale na psychologické úrovni to funguje stejně.

Když mám depresi, jsem ve velkém stresu, něco mě trápí, jak mohu milovat bližního? Není to možné, protože někdy se objeví emocionální reakce, které nemohu ovládat. Není to zlý úmysl, je to slabost, protože je tu přítomno něco, co nefunguje tak, jak by mělo.

Zde přichází na řadu psychologie, protože to není otázka vůle, otázka svatosti nebo ctnosti. Je to psychologický problém, který blokuje schopnost prožívat lásku.

Když budeme pracovat sami na sobě, můžeme lépe pochopit, co například vyvolává hněv (deficit sebeúcty, mylné představy o sobě samém), a pak můžeme začít lépe ovládat své reakce, díky čemuž budeme více schopni milovat.

● Může nám psychologie pomoci více milovat?

Není to tak, že by nás psychologie posvěcovala. Je to spiritualita, která posvěcuje. Psychologie nám ale pomáhá žít spiritualitu. Když se tedy lidé ptají: „Spiritualita nebo psychologie?“, nemá to s tím nic společného. Je třeba si uvědomit, že psychologie je základem spirituality, ale nenahrazuje ji.

● Jako křesťané jsme někdy vedeni k tomu, abychom zapřeli sami sebe, abychom milovali své bližní a nedostatek asertivity je často vyzdvihován jako pozitivní vlastnost. Jaké jsou hranice tohoto postoje a jaká nebezpečí z něj plynou?

Pro mě je to jasné. Často vidíme velmi dobré lidi, kteří dělají všechny laskavosti, o které jsou žádáni, kteří se obětují pro druhé. Určitě si říkáme: „To je ale dobrý člověk, hotový světec!“

Pozor! To není svatost, to je deficit sebeúcty. Je to totiž způsob, jak být přijímán druhými, jak být považován za někoho dobrého.

Samozřejmě, že takový člověk může mít mnoho zásluh, může mít velké ctnosti, ale to není svatost. Svatost se rodí z lásky, když dělám věci z lásky, ne ze strachu z odmítnutí nebo odsouzení nebo proto, abych vypadal dobře.

Zde přichází na řadu otázka asertivity, tedy svobody ducha, která mi umožňuje nebát se vyjádřit, co si myslím, udělat to, když je to třeba, říci, že nesouhlasím, když si myslím, že je to užitečné a že je to skutek lásky vůči druhým.

Pokud tomu tak není, mlčím. Asertivita v tomto souvisí se sebeúctou: když máte zdravou sebeúctu, jste asertivní, necítíte potřebu se vyjadřovat, když to

Být schopný říct „ne“ je známkou zdravé sebeúcty, ale také známkou toho, že umím dobře žít podle evangelia, protože milovat neznamená dělat všechno, co po mně druzí žádají.

není nutné. Je důležité to rozlišovat, protože lidé, kteří dělají všechno pro to, aby je ostatní přijali, bývají dokonalými oběťmi manipulace.

● *Proto je důležité stanovit si hranice...*

Vzpomínám si na jednu paní, která žila se svou už starší matkou a ta si neustále na všechno stěžovala: „Proč mi nepomůžeš? Proč se o mě nepostaráš?“ Nakonec se tato paní začala cítit velmi provinile, velmi depresivně, protože navzdory všemu, co dělala, si její matka stále stěžovala, a tak si se mnou přišla promluvit.

Řekl jsem jí: „Myslíte si, že jste povinná dělat svou matku šťastnou? Ne. Jste povinná ji milovat v tom, o čem si myslíte, že je pro ni dobré, ale co se týče ostatního, to není vaše starost. A pokud pro ni děláte toto všechno, a ona přesto není šťastná, je to její problém, ne váš.“

Ve skutečnosti máme stejně jako tato paní sklon myslet si, že problém musíme vyřešit my. To je však omyl. Musíme udělat svůj díl práce. Každý musí udělat svůj díl. Pokud druhý člověk neudělá svůj díl, nemusím ho udělat já a nemohu vše vyřešit. To je důležité pochopit, protože mnoho lidí s touto nejasností zápasí.

Být schopný říct „ne“ je známkou zdravé sebeúcty, ale také známkou toho, že umím dobře žít podle evangelia, protože milovat neznamená dělat všechno, co po mně druzí žádají. To je absurdní!

Milovat znamená dělat vše, co druzí potřebují a co pro ně mohu udělat. Umět říci „ne“ beze strachu, že to bude znít sobecky, protože vím, že to, co po mně žádáš, není pro tebe dobré a není to projev lásky.

● *V Hnutí fokoláře a v církvi je problematika duchovního zneužívání ne vždy dobře pochopena, a to i proto, že k němu může docházet bez zlého úmyslu. Jak k němu dochází a jak se před ním chránit?*

Za prvé k němu dochází, když se jasně nerozlišuje mezi vnitřním a vnějším fórem. Mnohokrát se například v Hnutí prosadila myšlenka, že je povinné říkat všechno. A to vedlo k mnoha zneužitím.

Ke zneužití pak dochází, když je jednota špatně chápána jako ztráta, popření sebe sama. Tato vize je však odlišující. Ano, člověk se musí posvěcovat, ale může to dělat jen tehdy, když je svobodný.

Někdy vnímáme náboženství tak, že z nás Bůh dělá otroky nebo ovce. Ale

Foto: Júlíus Kotus

tak to není. Bůh z nás dělá zcela svobodné lidi, kteří chápou, že následovat ho je to nejlepší, co můžeme dělat, a děláme to proto, že chceme a rozhodneme se pro to.

V mnoha náboženských společenstvích se vžila představa, že jednota s člověkem, který má na starosti určitou oblast, musí být tak silná, že pokud s ním nesouhlasíte, jdete proti Bohu, a to vyvolává velmi silné pocity viny.

Proto je velmi důležité, aby si toho byli vědomi jak ti, kdo jsou odpovědní, tak i podřízení, pokud je tak můžeme nazvat, aby se předešlo případům zneužití: nadřízený musí vědět, které věci může a které nemůže požadovat; podřízený musí cítit svobodu svědomí, aby neříkal věci, které není třeba říkat.

Nakonec do toho vstupuje téma „Boží vůle“. Někteří se odvážili druhým říkat, jaká je pro ně Boží vůle, ale jejich pohled byl někdy povrchní. Nemůžete druhému člověku říkat, jaká je pro něj Boží vůle. Můžete mu pouze pomoci ji rozlišovat. Jen dotyčný člověk ji může pochopit.

Mimochodem, nyní mluvíme o „duchovním doprovázejícím“, který se tak

nazývá proto, že provází, ale neřídí. Je to ten, kdo vám jako zrcadlo dává nájevo, zda přemýšlíte jasně, správně, nebo ne. Abyste rozuměli hlasu Boha ve svém nitru. Ne tak, že vám to řekne druhý člověk, ale tak, abyste to s jeho pomocí objevili sami. Tak je třeba tomu rozumět.

● *To se stalo i v Hnutí fokoláře...*

Díky Bohu se teď v Hnutí o tom hodně mluví: o úctě k člověku, o citlivosti k tomu, co cítí. Proto je velmi důležité rozvíjet svobodu svědomí, umět říci „ne“ v absurdních situacích. Dělán věci, protože chci, a dělám je se zralostí, dělám je z lásky k Bohu a nikomu jinému.

*Za rozhovor děkuje
Sabine Dunaj*

1. Úplné znění rozhovoru (ve dvou částech) je na nm.sk - „Španielsky psychológ Iñaki Guerrero: Čím viac akceptujem seba samého, tým viac som schopný milovať druhých“ a „Nie každý, kto sa obetuje, je svätec, hovorí španielsky psychológ“.

IÑAKI GUERRERO OSTOLAZA

(nar. 1952) je španělský klinický psycholog, působil jako vysokoškolský pedagog na univerzitě v Madridu. Kromě práce psychoterapeuta vede semináře a kurzy, ve kterých propojuje psychologické metody s duchovními hodnotami. Ve slovenském vydavatelství Nové mesto vyšly jeho dvě knihy: *Ako byť slobodný* (2020) a *Dvaja alebo viacerí. Medziludské vzťahy ako zdroj šťastia* (2021).

Objevit v sobě sílu realizovat drobné krůčky

POSEZENÍ S KŘEŠŤANSKOU KOUČKOU

Foto: archiv M. Volkové

V brněnské diecézi se realizuje již II. ročník vzdělávacího projektu „Stávat se tvůrci Pokoje“. Jeho spoluautorkou, koordinátorkou a lektorkou je Magdalena Volková. Je také facilitátorkou a koučkou.

● *Magdo, jsi praktikující ekumenicky laděnou křesťankou zakořeněnou v římskokatolické církvi. Bylo to tak vždy?*

Dostala jsem dar narodit se do praktikující katolické rodiny. Bůh mi v životě postupně ukazoval širší spektrum možností, ve kterých ho lze nacházet. Táta

mě učil, že plodný strom má mít silné kořeny a otevřené větve.

● *Vím, že tě inspiruje ignaciánská spiritualita. Přiblížila bys, jak a v čem?*

Okouzluje mne výzva k hledání Boha v běžném životě, skrze prožívání, myšlení a emoce. Přijde mi to praktické, použitelné a dobrodružné. Bůh mi podstrkuje skrze různé situace drobné nápovědy a já je smím nacházet a luštit jejich význam. Třeba mám v noci nějaký sen, přes den mne něco inspiruje z rozhovoru s lidmi a večer mne zaujme nějaká situace. V Examenu (ignaciánská modlitba zpytování vědomí) se na to dívám, propojí se mi to s veršem z Písma, najdu tam souvislost, nějaké pochopení pro svůj život. Naplňuje mne to zvědavostí a radostí z objevování Boha, který si mne vede. A také mi přijde (zvláště pro koučování) velmi praktické ono ignaciánské: vnímat, pojmenovat, rozlišovat, konat. Svatý Ignác je patron křesťanských koučů.

● *Co tě inspirovalo stát se křesťanskou koučkou?*

Existují různé směry koučinku. Od výkonových, životních až po hodnotové. Já jsem se s koučinkem setkávala v práci, jako manažer jsem ho využívala pro svůj rozvoj a vedení lidí. Skrze osobní zkušenost s křesťanským koučinkem jsem v tom našla inspiraci ke smysluplné službě.

Pro svůj duchovní růst jsem obvykle vyhledávala knihy, duchovní rozhovory, poslech homilií a přednášek. Většinou jsem ale nacházela spíše inspirativní rady, chytré myšlenky, názory druhých. Myslím, že jsou to skvělé pomůcky. Jednou jsem se každopádně setkala s křesťanskou koučkou. Roz-

hovor s ní měl strukturu, nic neradila, kladla naprosto skvělé otázky a já cítila, že se ve mně něco posouvá. Bylo to jakési pozvání k odpovědnosti s pocitem „to je ono“!

● *Jaké další kroky následovaly?*

Absolvovala jsem kurz duchovního doprovázení na Cyrilometodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Na Slovensku funguje Škola křesťanského koučinku, kterou jsem také prošla. Jako certifikovaná koučka jsem se stala členkou mezinárodní Asociace křesťanského koučinku. Službu kouče realizuji kromě své praxe i v rámci křesťanské ekumenické platformy HledamBoha.cz, v projektu Stávat se tvůrci Pokoje nebo v Růžová Mašinka z.ú., která poskytuje koučink pomáhajícím profesím.

● *Když jsou lidé se svým životem nespokojeni, můžeš jim jako koučka pomoci?*

Nespokojenost může mít mnoho podob i příčin. Kouč může v bezpečném prostoru a s podporou otevřených otázek pomoci druhému člověku lépe si srovnat myšlenky, pojmenovat, co vlastně skutečně v hloubce duše chce, a nastavit ho do prorůstového myšlení, ve kterém si lépe uvědomí, k čemu ho Bůh volá skrze jeho talenty a dary. Sám to zřídka zvládne, aniž by uhýbal nebo se zacyklil do vychozených cestiček obvyklého uvažování „to nejde“. Důležité je objevit v sobě sílu realizovat drobné krůčky. Koučink poskytne oporu ty krůčky systematicky, trpělivě a dlouhodobě uskutečňovat, unést nepochopení a nezdary. To se může týkat různých projektů, modlitby, vztahů, práce, zdraví. Když se podaří posun, roste přímou úměrou i spokojenost. Někdy pomůže již samotný pohled z nadhledu, pojmenování si emoce, která se s nespokojeností pojí. Někdy to souvisí s „nekondicí“ v jedné z oblastí života. Jindy se zjistí, že je příčina hlubší a je to spíše k návštěvě jiného profesionála (lékaře či psychoterapeuta, kněze).

**Druhý
člověk pro mne
a já pro druhého
si můžeme být
kanálem Boží
přítomnosti.**

● **Mnozí možná ale neví, co vlastně chtějí řešit...**

Ano, když je toho na člověka moc, cítí se často zavalen tolika výzvami, že ani neví, kde začít. Pak neví, co řešit. Mnoho zakázek ke koučování zní „nevím, co vlastně chci řešit“. Typické je to pro ženy, které chtějí zvládnout být skvělými matkami, manželkami, výborně vypadat, udržet si práci, denně se modlit, číst Písmo... Je tu i nevyřčený tlak z církve mít hodně dětí. Pak mají pocit, že nestíhají nic pořádně, obviňují se... Ve zpovědnici pochopí, že se mají více modlit. Cítí se, jako by byly zavaleny horou nároků. Koučování poskytuje nástroje, jak s tím pracovat, jak si srovnat oblasti, priority, zaměřit se jen na jeden segment a ostatní se časem dominovým efektem postupně a rozumně přidají či propojí. A pak je kouzelné, jak ženy rozkvetou, když se naučí u sebe vidět růst. Boží milost. A přirozeně se začne rodit vděčnost.

● **Jak důležité je pro tebe naslouchání a co ti v něm nejvíce pomáhá?**

Naslouchání je klíčové. Pomáhá ticho, modlitba. A pak samotný trénink naslouchání. Je to jako cvičit nový sval. A taky potřebuji mít sama někoho, kdo mi naslouchá, komu mohu vyspat kyblík svých starostí, abych měla kapacitu naslouchat druhým. Pomáhá mi supervize, a to, že se sama nechávám koučovat.

● **Je rozdíl mezi koučováním a psychologickým poradenstvím?**

Koučování je jiná disciplína. Koučink je nástroj, jak konkrétně a prakticky tady a teď uskutečňovat krok za krokem touhy svého srdce, odpovídat na Boží volání. Probíhá to tak, že si člověk za pomoci otázek kouče hledá vlastní cestu. Psychoterapie se zabývá kořeny bolesti, minulostí, sebepoznáním, prozkoumáváním motivů a hlubin nitra. Koučink řeší cíl, směr a cestu k němu. Správný kouč nikdy nebude klienta rozebírat, nebude radit ani nabízet rady a řešení. V koučinku nejde primárně o vypovídání se, ale o cílevědomou práci a růst. Často v koučinku narazíme na nějakou psychickou překážku či trauma, které je dobré doporučit k ošetření skrze psychoterapii. Naopak následné zabudování nových zdravých návyků je zase již disciplína pro kouče. Obě metody si proto podávají ruce.

● **Jak může různým společenstvím pomoci metoda „Community Building“?**

Práce ve skupině metodou „Community Building“.

Foto: www.communitybuilding.com

ding“ (neboli vytváření komunity), které se též věnuješ?

Community Building nabízí kapku jiný formát než klasické „společnost“. Scott Peck ji popsal v knize V jiném rytmu. Pracuje se zde hodně s tichem, kontemplací, introspekci a hlubším nasloucháním druhým. Díky dodržování vodítek komunikace se postupně odbourává slovní a vztahový „balast“, opadávají masky, člověk je veden k odzbrojení se, projevení zranitelnosti vůči druhému a přijímání vzájemných rozdílů s otevřeností a nesouzením. Učíme se budovat bezpečný prostor a hlubší vztahy. Je to taková laboratoř synodality. S touto zkušeností pak člověk ve společenství farnosti funguje mnohem zdravěji.

● **Jakou máš zkušenost s projektem Stávat se tvůrci Pokoje?**

Myšlenka vyrostla ze Synody. Cítila jsem od začátku, že je to dílo vedené Duchem. Zažívala jsem hmatatelné důkazy, kudy si nás vede. Pro mne byl úkol se tomu vystavit, nabídnout se jako nástroj a nechat to na Duchu. Účastníci jsou spolutvůrci tohoto díla. Učit se tvořit Pokoj je obrovské pozvání k osvojování si kompetencí pro prakticky žitou synodalitu. Neuvěřitelně mě to celé na-

plňuje radostí a pokojem i vděčností. I zvědavostí, co nás ještě čeká.

● **Má tvá práce nějaký vztah s probíhající synodalitou v církvi?**

Ano, naprosto. Přímě z ní pramení. Synodalita je čerstvý Duch, který vane v církvi. A přitom nic nového. Nejde o revoluci. Jde o nabídku vnitřní proměny. Tajemství, že druhý člověk pro mne a já pro druhého si můžeme být kanálem Boží přítomnosti. I při vši té nedokonalosti.

● **Jakou máš zkušenost s koučováním ve své rodině?**

Koučovací etika nedoporučuje v praxi slova smyslu koučovat příbuzné. Je to jiná role, která by mohla narušit vztahy. V partnerském vztahu fungují jiné synergie. Každopádně některé koučovací techniky lze využít například v komunikaci nebo ve výchově dětí. Například cílených prorůstových otázek využívám, když potřebuji posílit motivaci k učení nebo když zvu ke spolupodílení se na provozu domácnosti.

Magdo, velké díky za upřímnost tvých odpovědí. Přejí pohodu ve tvé práci.

Za rozhovor děkuje Zdeněk Vích

„Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve vlastním oku nepozoruješ?“ (Lk 6,41)

Ilustrační kresba: Petr Ettler

odpuštění. Pouze ten, kdo má odvahu všimnout si vlastního „trámu“, toho, co osobně potřebuje ke svému obrácení, bude moct pochopit, aniž by soudil, aniž by zveličoval, křehkosti a slabosti své i druhých.

Ježíš nás však nevyzývá, abychom zavírali oči a nechávali věcem volný průběh. Chce, aby si jeho následovníci navzájem pomáhali jít kupředu na cestě nového života. Také apoštol Pavel naléhavě žádá, abychom pečovali o druhé – kárali lidi nespřádané, dodávali odvahy malomyslným, ujímali se slabých a byli trpěliví vůči všem.⁴ Jen láska je schopná takové služby.

SLOVO ŽIVOTA

Březen 2025

Ježíš – po noci strávené v modlitbě – sestoupil z hory a vyvolil si své apoštoly. Když přišel na rovinu, pronesl k nim dlouhou řeč, která začíná vyhlášením blahoslavenství.

V Lukášově textu jsou na rozdíl od Matoušova evangelia pouze čtyři blahoslavenství. Týkají se chudých, hladových, trpících a ztrápených, přičemž je k nim přidáno ještě stejně tolik varování bohatým, sytým a povýšeným.¹ Z této Boží slabosti pro ty nejposlednější Ježíš činí své poslání, když v nazaretské synagoze² prohlašuje, že je naplněný Duchem Páně a že chce přinášet chudým radostnou zvěst, zajatým propuštění a svobodu zdeptaným.

Ježíš pokračuje tím, že nabádá učedníky, aby milovali dokonce i nepřátele³, což je poselství, které nachází svou konečnou motivaci v chování nebeského Otce: „Budte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec!“ (Lk 6,36)

Tento výrok je zároveň východiskem pro to, co následuje: „Nesudte, a nebudete souzeni, nezavrhujte, a nebudete zavrženi. Odpouštějte, a bude vám odpuštěno. (Lk 6,37). Ježíš pak napomíná pomocí záměrně neúměrného obrazu:

„JAK TO, ŽE VIDÍŠ TŘÍSKU V OKU SVÉHO BRATRA, ALE TRÁM VE VLASTNÍM OKU NEPOZORUJEŠ?“

Ježíš skutečně zná naše srdce. Kolikrát v každodenním životě děláme tuto smutnou zkušenost. Je snadné i tvrdě kritizovat chyby a slabosti u bratra nebo sestry, aniž bychom vzali v úvahu, že tím sami sobě připsujeme výsadu náležitější pouze Bohu. Skutečnost je taková, že abychom „odstranili trám“ z vlastního oka, potřebujeme onu pokoru, která pramení z vědomí, že jsme hříšníci, kteří neustále potřebují Boží

„JAK TO, ŽE VIDÍŠ TŘÍSKU V OKU SVÉHO BRATRA, ALE TRÁM VE VLASTNÍM OKU NEPOZORUJEŠ?“

Jak uvést toto Slovo života do praxe?

Kromě toho, co již bylo řečeno, počínaje touto postní dobou, můžeme prosit Ježíše, aby nás naučil vidět druhé tak, jak je vidí on, jak je vidí Bůh. A Bůh vidí očima srdce, protože jeho pohled je pohled lásky. Abychom si navzájem pomáhali, mohli bychom znovu zavést praxi, která byla pro první skupinu dívek z fokoláre v Tridentu velmi důležitá.

„Na začátku,“ vyprávěla Chiara Lubichová skupině muslimských přátel, „nebylo vždy snadné žít radikálnost lásky. (...) I mezi námi, na naše vztahy, se mohl usadit prach a jednota mohla chřadnout. To se stávalo například tehdy, když jsme si všímaly chyb, nedokonalostí druhých a posuzovaly jsme je, a proto proud vzájemné lásky slábl. Abychom zareagovaly na tuto situaci, nás jednoho dne napadlo uzavřít mezi sebou pakt a nazvaly jsme ho ‚paktem milosrdenství‘. Rozhodly jsme se, že se budeme každé ráno dívat nově na bližního, se kterým se setkáváme – doma, ve škole, v práci atd. Vůbec si nebudeme připomínat jeho chyby, nýbrž všechno přikryjeme láskou. (...) Byl to silný závazek, pro který jsme se rozhodly všechny společně a který nám pomáhal být vždy první v lásce, abychom napodobovaly milosrdného Boha, který odpouští a zapomíná.“⁵

Augusto Parody Reyes a tým Slova života

1. Srov. Lk 6,20-26.

2. Srov. Lk 4,16-21.

3. Srov. Lk 6,27-35.

4. Srov. 1 Sol 5,14.

5. Ch. Lubichová, *Láska k bližnímu*, Ze setkání s muslimskými přáteli, Castel Gandolfo, 1. listopadu 2002. Srov. C. Lubich, *L'Amore reciproco*, Città Nuova, Roma 2013, str. 89-90.

„Hle, činím něco docela nového a už to raší. Nevíte o tom?“

(Iz 43,19)

SLOVO ŽIVOTA

Duben 2025

Babylonské vyhnanství a zničení jeruzalémského chrámu vyvolalo v izraelském lidu kolektivní trauma a položilo teologickou otázku: Je Bůh pořád s námi nebo nás opustil? Cílem této části Izajášovy knihy je pomoci lidu pochopit, co Bůh působí, důvěřovat mu, a tak se moci vrátit do své vlasti. A právě ve zkušenosti vyhnanství se zjevuje tvář Boha stvořitele a spasitele.

„HLE, ČINÍM NĚCO DOCELA NOVÉHO A UŽ TO RAŠÍ. NEVÍTE O TOM?“

Izajáš připomíná věrnou Boží lásku ke svému lidu. Jeho věrnost zůstává stálá i během dramatického období vyhnanství. Přestože zaslíbení daná Abrahamovi se zdají být nedosažitelná a uzavřená smlouva se zdá být v krizi, lid Izraele zůstává obzvláště privilegovaným místem Boží přítomnosti v dějinách.

Prorocká kniha se zabývá existenciálními otázkami, které jsou zásadní nejen pro onu dobu: kdo má v rukou průběh a smysl dějin? Tuto otázku si lze položit i v osobní rovině: Kdo drží v rukou osud mého života? Jaký je smysl toho, co prožívám nebo co jsem prožil?

„HLE, ČINÍM NĚCO DOCELA NOVÉHO A UŽ TO RAŠÍ. NEVÍTE O TOM?“

Bůh působí v životě každého člověka, neustále dělá „nové věci“. Pokud si toho vždy nevšimneme nebo nedokážeme pochopit jejich význam a dosah, je to proto, že ještě klíčí, nebo proto, že nejsme připraveni rozpoznat, co On koná. Rozptýlení událostmi, které se nám dějí, tisíci starostmi, které svírají naši duši, myšlenkami, které nás obtěžují, se možná dostatečně nezastavíme, abychom pozorovali tyto výhonky, které jsou jistotou Jeho přítomnosti. On nás nikdy neopustil a neustále tvoří a přetváří náš život.

„Tím ‚něčím docela novým‘, tím ‚novým stvořením‘, které Bůh učinil, jsme my. (...) Nedívejme se už do minulosti, abychom s lítostí vzpomínali na nenávratně minulé úspěchy ane-

bo plakali nad svými chybami. Věřme pevně v působení Boha, který může i nadále konat ‚nové věci‘.“¹

„HLE, ČINÍM NĚCO DOCELA NOVÉHO A UŽ TO RAŠÍ. NEVÍTE O TOM?“

Společně s těmi, kteří s námi sdílejí cestu našeho života, s naší komunitou, přáteli, kolegy z práce, se snažme pracovat, navzájem se konfrontovat a neztrácet důvěru, že se věci mohou změnit k lepšímu.

Rok 2025 je výjimečný, protože datum pravoslavných Velikonoc se shoduje s datem tohoto svátku ostatních křesťanských denominací. Kéž by tato událost, společné velikonoční svátky, byla svědectvím o vůli církvi pokračovat v neustálém dialogu, ve společném přístupu k problémům lidstva a iniciování společných akcí.

Připravme se proto na prožívání této velikonoční doby s plnou radostí, vírou a nadějí. Stejně jako Kristus vstal z mrtvých, i my, poté co jsme překonali své pouště, se nechme na této cestě doprovázet tím, kdo vede dějiny i náš život.

Patrizia Mazzola a tým Slova života

1. Ch. Lubichová, Slovo života na březen 2004, viz Nové město 3/2004, str. 15.

Ilustrační kresba: Petr Ettler

Spletená cesta

Šla jsem jedno lednové ráno na odběry krve a spletla jsem cestu. Tou ulicí bych jinak vůbec nemusela jít. Oko mi padlo na zachumlanou postavu u vchodu do jednoho baru. Honily se mi hlavou různé myšlenky. Třeba dotyčná osoba přebrala alkohol a teď dospává? Nebo co když jí není dobře a potřebuje pomoc? Jednodušší by bylo samozřejmě nic neřešit. Nedalo mi to však a cestou z odběrů jsem to vzala opět touto cestou. Přemýšlela jsem, že zjistím situaci a případně se poradím na nouzové lince 112.

Byla to žena a právě vstávala. Zeptala jsem se, jestli nepotřebuje pomoc. Nerozuměla, odpověděla německy. Naštěstí němčinu ovládám, a tak jsem zjistila, že je snad v pořádku, ale je jí zima. Později se ukázalo, že snad ani nevěděla, že je v Brně, myslela si, že je v Rakousku. Neorientovala se a nevěděla, kam jít, kam se obrátit o pomoc. Zavolala jsem na Charitu. Člověk na druhé straně telefonu mi ochotně poradil, kam ji doprovodit, kde se nachází charitní středisko pro cizince. Paní se mnou ráda šla a já jsem ji tak mohla předat do péče střediska. Ještě jsem jí zašla koupit něco k jídlu a pití.

Nevím, jak její příběh pokračoval, ale jsem ráda, že jsem kolem ní neprošla bez povšimnutí a že jsem jí snad tímto způsobem mohla projevit blízkost.

L.

Noví sousedé

Koncem listopadu 2023 se do domu, ve kterém bydlím v podnájmu, přistěhovali Ukrajinci, mladí manželé s dětmi, deseti-letou Majou a čtyřletým Iljou. Hned první den jsem se s nimi seznámila a nabídla pomoc, kdyby něco potřebovali. Okamžitě toho využili a prosili, jestli by mohli s nábytkem nacouvat ke mně do předsíně, aby se s ním vytočili do svého bytu. Byly to takové maličkosti a já jsem měla radost, že jim mohu ně-

jak pomoci, aby se cítili aspoň trochu přijímání svým okolím.

Jejich chlapeček byl velmi temperamentní, hlasitý až ukřičený, a to se mnohým nájemníkům nelíbilo a začali si stěžovat. Bránila jsem je s tím, že nevíme, co mají za sebou, čím si prošli, jestli se mají vůbec kam vrátit...

Jednou jsem jim nabídla oblečení po vnučce, která z něho vyrostla. Dcerka byla moc ráda a hned si ho šla vyzkoušet. Za chvilku zvonila, skákala radostí a stále děkovala a říkala: „Děkuji, děkuji, všechno mi je dobře.“ Občas jsem jim dala kousek buchty na ochutnání, ovoce...

Na svatého Mikuláše jsem jim tajně na kliku u dveří pověsila dva sáčky se sladkostmi. Ale velmi rychle se dovrtípili, od koho to je, a paní s dětmi přišla se slzami v očích děkovat. Pro mě ty drobnosti bývaly dvojnásobnou radostí a odměnou, protože v jejich očích byla vděčnost ani ne za to, že něco dostali, ale že nejsou úplně sami.

Často jsem o nich mluvila v našem společenství. Jednou do společenství jedna z nás donesla obálku s penězi s tím, že v postní době si něco odřekli, část peněz dali na potřebné a část chtějí dát této rodině. Přidali se ostatní, takže částka se navýšila. Nechtěla jsem jim to dávat sama, aby si nemysleli, že je to ode mne, tak jsem napsala anonymní přání a dala jim to do schránky. Po čase jsem si však všimla, že nevybírají schránku, jen sem tam vyhodí letáky. Měla jsem tedy obavy, aby nevyhodili i tu naši obálku. Podařilo se mi obálku zase vytáhnout a šla jsem jim ji předat. Řekla jsem, že jsme společenství věřících, že chodíme do kostela, scházíme se, modlíme se, sdílíme se... A že jsem v tomto společenství o nich vyprávěla a oni udělali sbírku a jestli je to neurazí, tak jim chceme dát malý dáreček. Když paní obálku otevřela a viděla tolik peněz, tak se rozplakala a začala mě objímat a děkovat.

Koncem listopadu se začali stěhovat. Vytrídila jsem hračky a dala jsem je Maje a Iljovi k Vánocům. Opět veliké objímání, děkování, radost, vděčnost. Ani neví, že radost udělali oni mně tím, jak jsou vřelí a empatičtí. Rozloučila jsem se s nimi a popřála jim Boží pomoc pro všechno, co je čeká.

V.

Ilustrační foto: Magdalena Broschová

Kardinál Miloslav Vlk (uprostřed) na setkání Zlatá Praha, leden 2012.

Foto: Markéta Jirů

Bůh blízký

DUCHOVNÍ INSPIRACE

14. února 2025 uplynulo 35 let od jmenování Milošlava Vlka českobudějovickým biskupem a 18. března si připomeneme osmé výročí jeho úmrtí. Často se ve svých promluvách dotýkal tématu „blížkost“ - hovořil o „Bohu blízkém“. Tak jako třeba při soukromé mši 16. srpna 2016.

Bůh blízký, to je úžasná věc. Texty žalmů přinášejí židovské představy o světě, že Bůh je na nebesích. Přitom nebe je tady. Ježíš to sám řekl: „Království Boží je uprostřed vás.“ Jestliže Syn člověka přišel, království Boží se přiblížilo. Neznamená to, že by něco shora sestoupilo, ale Bůh blízký tvoří to království uprostřed nás. Celé dějiny jsou vlastně ukázkou nebo prožitkem toho, že Bůh je blízký. Například zaslíbení Abrahámovi, potom Mojžíš, hořící keř, záchrana z Egypta, to vše byly obrovské projevy Boží blízkosti. Potom Izaiáš: „Hle, panna počne a porodí syna.“ Bylo to stále přibližování se Boha, které se naplnilo v Ježíši Kristu, který řekl: „Ano, království Boží je uprostřed vás. Já jsem s vámi po všechny dny.“ Království Boží sestoupilo v Ježíši Kristu mezi nás. On je vždy tam, kde jsou „dva nebo tři“¹.

Myslím, že my, církev, jsme ještě víře lidí mnoho dlužni ve zdůrazňování toho, že Bůh je blízký: „Nejsi sám, on je ti blízko, je ve tvém srdci.“ Svatý Pavel říká: „Láska Boží je rozlita ve vašem srdci skrze Ducha Svatého, který vám byl dán.“² „Nežiji už já, žije ve mně Kristus.“³ Lidé uvažují ještě tak, že Bůh je nám blízký ve svatostánku. Že však s námi jde a je s námi všude, zvláště „kde jsou dva nebo tři...“, to v naší mysli, v našem srdci, v našem životě není.

Byl jsem na jednom setkání kardinálů, na konsistoři. Mluvílo se o přípravě synody o rodině, o možnosti svatého přijí-

mání pro rozvedené a znovu sezdané. Papež tam byl a já jsem šel o přestávce za ním a řekl jsem mu: „Svatý otče, mne překvapilo, že se okolo tohoto tématu dokola diskutuje, a vůbec nebylo zmíněno, že rozvedení a znovu sezdání mají kontakt s Ježíšem uprostřed nich, reálný kontakt s Ježíšem v Božím slově.“ On řekl: „Máte pravdu, mluvíte o tom, píšete o tom.“

Nádherný je druhý článek Konstituce o Božím zjevení, kde se říká, že Bůh se ve své lásce rozhodl zjevit sám sebe a mluví s lidmi jako s přáteli, aby je pozval do společenství se sebou a do něho je přijal. To je jeden z nejkrásnějších úryvků z koncilu.

V sedmém článku Konstituce o posvátné liturgii jsou jmenovány čtyři přítomnosti Krista. To znamená: kde jsou dva nebo tři, ve Slově, v celebrantovi a samozřejmě ve svátostech. Ježíš mezi námi, spiritualita Hnutí fokoláře, je na to úžasná odpověď. Chiara Lubichová to cítila srdcem a duší. Jsem rád, že se mi postupně tyto obzory otvíraly a že je to moje víra.

Další téma, kterým trpím, je, že Duch Svatý je někde na okraji, že je v katolické teologii Duch Svatý upozaděn. Bůh blízký a Duch Svatý jsou dvě skutečnosti, které jsou úzce spojené. „Kde jsou dva nebo tři v mém jménu“ znamená v mé lásce. „Láska Boží je rozlita ve vašich srdcích skrze Ducha Svatého, který vám byl dán.“⁴ Ježíš přichází v Duchu Svatém stejně jako v Nazaretě, když vstoupil do lidstva. „Duch Svatý na tebe sestoupí a moc Nejvyššího tě zastíní.“⁵ Vidím, jak je třeba obnovit živou víru v Boha blízkého v Duchu Svatém. Je tolik věcí, které je třeba prohlubovat a ožивovat! Víra v Boha blízkého je vírou pro dnešní dobu, kdy člověk je sám.

*Redakčně zkráceno
a zpracováno podle přepisu nahrávky ze soukromého
archivu Čestmíry a Milana Ratajových*

1. Viz Mt 18,20.

2. Viz Řím 5,5.

3. Viz Gal 2,20.

4. Viz Řím 5,5.

5. Viz Lk 1,35.

Kým ty jsi pro mne

DUCHOVNÍ INSPIRACE

Předkládáme druhou část tématu letošního roku o „blízkosti“ s názvem „Kým ty jsi pro mne“ od prezidentky Hnutí fokoláre Margaret Karramové.

JAKÁ BLÍZKOST?

„Naším specifickým posláním, revolucí, kterou musíme přinášet,“ říká Chiara je „mít lásku k těm, kdo žijí vedle nás.“

Proto jsem si položila otázku: Jaký příspěvek může přinášet charisma jednoty?

Jistě je důležité být druhým nablízku, pomáhat jim, podporovat je, ale možná to nestačí. Nebo se někdy cítíme uspokojeni dobrem, které se snažíme konat, což se může dít na osobní rovině, ale také na úrovni společnosti, když například pohnutka, která nás vede, v sobě skrývá subtilní egoistické citění: ukázat druhým, jak jsme dobří.

BLÍZKOST V KŘESŤANSKÝCH CÍRKVÍCH

Blízkost je pro křesťanský svět ústředním pojmem, který vždy vede k hlubokému sjednocení s Bohem, jak vysvětluje papež koptské pravoslavné církve Šenuda III. Říká:

„Chceš-li milovat Boha, začni nejprve milovat své bližní. Služ jim, pomáhej jim, važ si jich, oběťuj se za ně. Pak zjistíš, že Boží láska spontánně vstoupila do tvého srdce.“¹

Ve společném prohlášení katolíků a luteránů podepsaném v roce 2016 ve švédském Lundu vidíme, že blízkost, být si blízkými je skutečným posláním, které má sílu zvítězit nad zly tohoto světa:

„Bůh nás vyzývá, abychom byli nablízku těm, kdo usilují o důstojnost, spravedlnost, mír a smíření. Zejména dnes pozvedáme své hlasy pro ukončení násilí a extremismu, které postihují tolik zemí a komunit a nespočet sester a bratrů v Kristu.“²

BLÍZKOST V RŮZNÝCH NÁBOŽENSKÝCH TRADICÍCH

I velké náboženské tradice zdůrazňují bohatství mnoha tváří blízkosti. Zde nabízím několik námětů, jimiž se lze dále hlouběji zabývat.

V židovské tradici často vystupuje do popředí biblický verš „Miluj bližního svého jako sebe samého.“³ Blízkost je někdy také výslovně spojována s Boží přítomností.⁴

V islámu je mnoho odkazů na lásku/milosrdenství, kterou Bůh věřícím uděluje a od nich žádá, jako například ve verši v Koránu, kde Bůh říká prorokovi: „Nežádám od tebe žádnou jinou odměnu než lásku k bližnímu.“⁵

V konfucianismu, buddhismu a hinduismu jsou základem blízkosti laskavost, soucit a přítomnost Boha v každé bytosti.

V domorodých náboženstvích je pojem blízkosti vyjádřen v komunitních praktikách, úctě k zemi a k předkům a ve vzájemné spolupráci.

Také přátelé nenáboženského přesvědčení obohatili mé chápání blízkosti o některé příspěvky. Jedna z nich to vyjádřila takto: „Blízkost znamená sdílet s ostatními lidmi na světě společný, křehký a omezený úděl člověka. Proto bychom jeden na druhého měli pohlížet se soucitem a milosrdenstvím. Podle mého mínění je blízkost víc než jen spřízněnost a solidarita, protože je to osobní hledání naděje.“

SLOVO K TĚM MLADŠÍM

Chtěla jsem se zeptat především mladých lidí, dorůstajících i těch nejmladších členů našeho Hnutí, co pro ně znamená blízkost. A kdybyste věděli, kolik jich odpovědělo! Z tolika koutů světa, z různých kultur a náboženství.

Jeden chlapec z Burundi mi řekl, že pro něj to znamená **věnovat pozornost tomu, co potřebuje druhý člověk**, a pro jiného, ze Salvadoru, to znamená **pomáhat lidem kolem sebe**.

„Blízkost znamená naslouchání,“ řekl mi jeden mladík, „hledáme ji a chceme ji dávat, protože najít ji je to nejtěžší; potřebujeme **prostory bez posuzování**, kde cítíme, že se nám naslouchá, a kde se můžeme svobodně otevřít těm druhým.“

Jiní zdůraznili, že oni, jakožto mladí lidé, dospělé potřebují a že **blízkost překonuje generační propast**. Lyna z Alžírského vypráví, jak šla do domova důchodců, aby dělala společ-

Ilustrační foto: Marek Trizuljak

nost několika starším lidem, což pro ni bylo velkým obohacením a umožnilo jí to, aby **překonala své předsudky**.

Pro Mariane, Brazilku, která pracuje v oblasti digitálního marketingu, je základem blízkosti „umění milovat“. Tento přístup nazývá „**evangelijním marketingem**“, což znamená: „**sdělovat Boha každému, protože každý ve svém nitru po něm žízní**“.

A ještě další mladík: „*Prvním krokem k poznání mého bližního je **přijmout výzvu přiblížit se k němu**, skutečně pochopit, jak s ním mít dobrý vztah, protože v něm nebo v ní je Bůh.*“

BLÍZKOST „V BOHU“ A „S BOHEM“

Zdá se mi, že z toho všeho vyplývá velmi zajímavá perspektiva pro to, jak se na cestu blízkosti vydat.

V některých Chiařiných textech začíná přiblížení se k bližnímu pohledem, jaký na něj člověk má, jak vysvětluje v tomto úryvku:

„Ve všech bližních, které během dne od úsvitu do soumraku potkáváš, se snaž vidět Ježíše.

Hledíš-li prostýma očima, pak spatříš, že ten, kdo se ti do nich dívá, je samotný Bůh. Bůh je Láska a láska je vytrvalým úsilím o sjednocení.

Kolik je těch, kteří chybují tím, že se dívají na stvoření a na věci s úmyslem uchvátit je pro sebe! Jejich pohled je sobectví nebo závist či prostě hřích. Anebo hledí do svého nitra, aby vlastnili sami sebe, aby vlastnili svou duši, a jejich pohled je vyhaslý, protože je unuděný nebo znepokojený.

Duše je Božím obrazem, a tedy láskou. Láska, jež se uzavírá sama do sebe, je jako oheň, který bez paliva zhasíná.

Dívej se mimo sebe, ne do sebe, ne na věci, ne na tvory. Dívej se na Boha mimo sebe, aby ses s ním sjednocoval. (...)

Dívej se tedy na každého bratra s láskou. A láska znamená darovat. Vždyť dar plodí nový dar a tvá láska bude opětována.“⁶

„DYNAMIKA“ BLÍZKOSTI

Vidíme zde, že Chiara chápe blízkost „dynamicky“. Říká nám, jaký musí být náš pohled na druhého: pohled lásky, průzračný a čistý; schopný „objevit v druhých to božské“⁷, pravou podstatu jejich bytí.

To vyžaduje naprostou otevřenost, bezvýhradné přijetí. Takový dynamismus, který směřuje k maximální realizaci toho druhého, však nemůže nepůsobit i na mne: povede mě k tomu, abych se vymanil ze svých osobních schémat, abych miloval tvořivějším způsobem, a tak dal prostor tomu božskému i ve mně.

Půjde tedy o neustálý pohyb: od Boha ve mně k Bohu v tom druhém, a tak On bude nacházet příbytek uprostřed nás.

PRVNÍ BLÍZKOSTÍ JE BLÍZKOST BOŽÍ

Francesco, jeden italský chlapec, použil tři slova. Řekl mi, že k tomu, abys byla někomu bližním, musíš: **pozvednout srdce druhého**.

„Pozvednout srdce“: tento výraz je krásný! Francesco mi řekl, že právě ve chvíli, kdy se snažíme být bližním někomu, kdo je sklíčený nebo má bolest, znovu se v něm rozhoří láska; znovu objeví úctu, povzbuzení nevzdávat se ani uprostřed těžkostí. A ještě mi řekl: „*Když nemáš dobrou radu, kterou bys mohla dát, je lepší ji nedávat!*“

Je to tedy Bůh, živý v nás skrze náš vztah s ním, kdo se stává bližním se sebou samým, živým v tom druhém – i když někdy ve skrytosti.

„První“ blízkost je tedy ta, kterou naše duše prožívá a zakouší ve styku s Bohem, a je to tedy On sám, kdo se předává bližním.

(Pokračování)
Margaret Karramová

1. The Summit of Virtues, Papa Shenouda III. Collana „Fede, speranza ed amore“, Ed. Università teologica Anba Rewes, 5. vydání, 1993.
2. Společné lutersko-katolické prohlášení při příležitosti připomínky pětistého výročí reformace, Lund, 31. října 2016.
3. Lv 19,18.
4. Srov. Joseph Sievers, „La Shekhinah e Matteo 18,20: Dialogo ebraico cristiano“, Nuova Umanità 237 (2020), s. 103-4.
5. Korán (42:23).
6. Chiara Lubichová, *Výbor z díla*, Nové město, Praha 2016, s. 128.
7. Chiara Lubichová fokolární školy 5. roku, „Odpovědi na otázky“, Montet, 3. srpna 1989.

Blízký Bohu i lidem

DUCHOVNÍ INSPIRACE V PRAXI

*P. Heřman Keymar
při mši svaté
během poutě
do Svaté země
v roce 2000.*

Foto: Markéta Jirů

Když si chci vzpomenout na někoho, s kým jsem v životě zažil opravdovou lidskou blízkost, přichází mi často na mysl osoba pátera Heřmana Keymara, dlouholetého faráře v Ondřejově, odkud pocházím. Nedávno jsem po delší době znovu vzal do ruky knihu o jeho životě. Při listování si připomínám tváře těch, kdo o něm jako děti či dospívající vydávají svá svědectví, sahající do doby před více než čtyřiceti lety. Kladu si otázku, čím si nás mladé, a nejen nás, dokázal získat?

V první chvíli mě při vzpomínání na něj kupodivu napadá to, v čem nevynikal: vůbec nebyl vůdčí osobností, tedy někým, kdo strhává pozornost na sebe

a projevuje se jako ten, kdo je povolán druhé vést. Na první pohled působil spíše jako „nešika“, který se neumí v životě příliš orientovat a je zdrojem různých komických situací; například při řízení auta, když třeba zapomene včas odbočit a pak to „střihne“ přes okraj veřejné zeleně... (Ne, že by jezdil neopatrně, ale jízda s ním byla specifickou katechezí o andělech strážných.)

Nijak zvlášť se nevyznal v praktických věcech a velkým břemenem pro něj byla starost o stav několika památkově chráněných církevních budov, jež mu v jeho třech farnostech příslušela. V této oblasti se ve velkém spoléhal na přímluvu svatého Josefa a ta, jak se zdá, fungovala velmi spolehlivě.

Nebyl ani člověkem, který by se těšil pevnému zdraví; po fyzické i psychické stránce byl spíše křehký, což asi zapříčinilo také vězení i pozdější dlouhodobá perzekuce. Ta sice nebyla v 70. a 80. letech minulého století již tak násilná, ale důsledná administrativní opatření nastolovala v církevním prostředí klima strachu a nejistoty. Vůbec nebyl hlasitým bojovníkem za práva církve, ale přesto si svým laskavě neústupným postojem vůči ředitelům škol dokázal prosadit ve svých farnostech výuku náboženství, i když v českém prostředí už probíhala málokde.

Zdá se, že měl v sobě něco neodolatelného, čím si získával jakýsi respekt u lidí všeho druhu, kteří si ho svým způsobem vážili, jak přiznala jedna učitelka ondřejovské základní školy. Když na něj jistý místní komunistický funkcionář zvýšil hlas, aby mu vynadal, po chvíli – jak sám přiznává – se cítil zahanben; okresní církevní tajemník (tj. osoba vykonávající státní dozor nad církví) toleroval v jeho činnosti věci, proti nimž by měl z titulu své funkce zakročit; státní bezpečnost ho sice sledovala, vedla na něj svazek až do konce 80. let, ale otevřeně proti němu nezasáhla.

Nakolik jsem ho znal – a myslím, že za ty desítky let velmi dobře – se mohu oprávněně domnívat, že tajemstvím jeho osobnosti byl „Bůh blízký“, jehož nacházel v modlitbě a ve společenství, zejména s ostatními kněžími v jejich kněžském fokoláre. Hluboký osobní vztah s Bohem mu dával sílu a promítal se do vztahů blízkosti se všemi lidmi, kteří, pokud byli jen trochu citliví, zachytili v jeho chování cosi autentického, po čem možná nevědomky sami toužili.

To velmi dobře vycítili zejména mladí, v době komunismu nucení vládnoucí ideologií k rozpolcenému životu v nepravdě a předstírání. Ondřejovská fara, do pádu totality nepochybně bedlivě kontrolovaná, byla jejich druhým domovem a až do jeho smrti (v roce 2003) fungovala jako jakési neformální duchovní centrum pro celé široké okolí.

Od narození P. Keymara uplyne letos 105 let. Uvědomuji si, že vedle mých rodičů právě on nejvíce ovlivnil směřování mého života. Když se setkávám i s jinými, kdo na něj vzpomínají ve zmíněné knize, dnes již jako se zralými dospělými lidmi, s radostí konstatuji, že nejsem jediný, do jehož života vstoupil tento kněz nesmírně pozitivním způsobem, a za sebe i za ně k němu pociťuji hlubokou vděčnost.

Jiří Kratochvíl

Synoda jako setkání s živým Kristem v jeho církvi

Z HNUTÍ FOKOLÁRE NA CESTĚ SYNODALITY

Teolog
Piero
Coda

Foto: www.sophiauniversity.org

4. listopadu 2024, po skončení říjnového celosvětového synodního zasedání, uspořádal Univerzitní institut Sophia webinář¹, který byl pro některé přímé účastníky příležitostí podělit se o jejich bezprostřední dojem z toho, jak vnímají význam další fáze synodního procesu. V minulém čísle našeho časopisu jsme přinesli zamyšlení prezidentky Hnutí fokoláře Margaret Karramové a nyní uvádíme části příspěvku teologa Piera Coda. (Mezititulky redakce.)

PARALELA S KONCILEM

Úvaha, s níž jsem odcházel na závěr synody, byla, že tento synodní proces, k němuž nás svolal papež František v roce 2021, prožil tuto první velkou etapu, aby se v roce 2024 otevřel v místních církvích. Byly to tedy tři roky. Přišla mi na mysl jedna paralela: tři roky byly také dobou, kdy se slavil Druhý vatikánský koncil. Tři roky. A stále jsme nadšení. Já jsem vždy pohnut, když vidím v televizi záběry ze slavení Druhého vatikánského koncilu, z jeho zahájení – biskupy, ty tisíce biskupů, jak při otevření vstupují do baziliky svatého Petra, a pozdrav papeže Jana, ten slavný „pozdrav měsíci“, který říká, že celý vesmír je v očekávání, udivený a pře-

kvapený z toho, co se děje. Tohle mě stále dojmá. Je to církev – tito biskupové, kteří kráčí, kteří vstupují do chrámu svatého Petra, vedeni papežem; ale v těchto třech letech synody jsme prožili představení, které je těžké znázornit kinematograficky nebo televizně. Je to určitá ideální pouť, která „vplynula“ do Svatého Petra, do Vatikánu; minulé zasedání synody je pouť, která zahrnuje celý Boží lid ve všech částech světa. Určitě je to jen nepatrná část lidstva a také menšina z těch, kdo jsou pokřtěni. Ale je to menšina, která je semenem, která je vysoce výmluvným signálem něčeho, co se událo.

CELÝ BOŽÍ LID PLNOPRÁVNÝM ÚČASTNÍKEM

Novinkou je to, že synoda se stala procesem a tento proces zahrnuje celý Boží lid. A papež František to zdůraznil na závěr a bylo to přijato do Závěrečného dokumentu, kde se říká – a on to předepsal už ve svém úvodním pozdravu – že nikoli jen biskupové, ale zástupci celého Božího lidu se zúčastňují synody plnoprávně. A to není nahodilá skutečnost, ale je to skutečnost shodující se s hlubokou povahou církve, jak to prožívala celá velká tradice církve a jak to vyneslo na světlo učení Druhého vatikánského koncilu. Tohle je ta velká novinka. (...)

Závěrečný dokument synody byl přijat papežem Františkem jako dokument učitelského úřadu církve. To znamená – a to je ta velká věc – že teologicky a kulturně (protože je to plod rozlišování celého Božího lidu) získává hodnotu autoritativního dokumentu, jenž ukazuje cestu pro celou církev. Ptám se, jaká lidská instituce může uskutečnit věc tohoto druhu. To je znak toho, že církev je v Kristu, jak říká *Lumen gentium* Druhého vatikánského koncilu, znamením a nástrojem vnitřního spojení s Bohem a jednoty celého lidského rodu. Tato

zkušenost, že jsme sjednoceni v Kristu, dva nebo vícero v jeho jménu – a tady byli přítomni zástupci národů z celého světa – je znamením, že bratrství je povolání k míru pro celou lidskou rodinu.

BÝT CÍRKVÍ: KONVERZE A REFORMA

Být církví – přebírám slova Pavla VI. z jeho encykliky *Ecclesiam suam*, jíž začal svůj pontifikát – být církví znamená cítit, žít a zakoušet Krista v sobě. To je být církví: zakoušet Krista v sobě. (...) Církev je tam, kde společně zakoušíme Krista a kde zakoušíme, že kráčíme s ním. Řekl bych, že ta dvě slova, dva základní cíle, které nám předkládá závěrečný dokument jako jakousi cestovní mapu pro uskutečnění synody v místních církvích, ve všech skutečnostech, v nichž žijeme církve – ta dvě základní slova, dva základní cíle jsou: konverze a reforma. Konverze – vrátit se k zakoušenému vědomí církve, což znamená zakoušet Krista mezi námi, a na tomto základě změnit způsob vidění, změnit způsob myšlení, změnit způsob konání – tedy duchovní konverze, která znamená kulturní konverzi (...), že jsme uchváteni, že jsme ušaslí, že jsme chyceni možností a milostí změnit se, otevřít se; a ještě více: otevřít mysl a srdce Kristovu konání. (...)

Duchovní konverze a kulturní konverze by nepřetržovaly v čase a nevtělily by se, kdyby tu nebyla také strukturální reforma, to znamená revize forem, orgánů, míst a způsobů, jak žijeme naše bytí církvi, abychom ho učinili stále adekvátnější tomuto velkému projektu, který nám Kristus ukazuje a k němuž nás vede Duch Svatý. Mohli bychom říci, že „nové víno“ synodální spirituality a synodální kultury musí být shromážděno, aby mohlo být vlito do „nových měchů“. Měchy – to jsou orgány, struktury – a ty jsou uvedeny v Závěrečném dokumentu...

CÍRKEV JAKO SÍŤ VZTAHŮ

Místa, kde máme vtělovat Kristův život a život církve, musíme vnímat především jako místa, kde žijeme. A musíme je uvádět do vztahu mezi sebou. (...)

Synoda je cestou
pro vytváření
kultury setkání
mezi lidmi.

v naší době. (...) Dominantní myšlení je myšlením uniformním, technokratickým, polarizujícím a konfliktním. Je zapotřebí prorocké perspektivy, která by modifikovala dominantní myšlení tohoto druhu. Je zapotřebí kultury schopné prorockví. Synodalita vytváří předpoklad pro realistické uskutečnění této prorocké kultury. (...) Synodální církev má rovněž tento historický úkol právě proto, že se angažuje v evangelizačním poslání: na základě evangelní moudrosti, která přichází z daru vzájemnosti, ze vztahu Boha, který je Trojice, který je Láska a harmonie různých prvků, nabídnout příspěvek, který může vzejít pouze z evangelia, pro vytvoření kultury setkání, o níž často hovoří papež František: setkání mezi lidmi, národy, kulturami. Zdá se mi, že i to je silné a jasné poselství přicházející ze synody, kterou jsme prožili.

*Zpracováno podle nahrávky
přímého přenosu*

Ilustrační foto: Marie Kilbergrová

1. Záznam celého webináře je ke zhlédnutí na kanálu YouTube Centra Evangelii Gaudium, a to i s překladem do angličtiny, francouzštiny, němčiny, portugalského a španělštiny.
2. Margaret Karamová, prezidentka Hnutí fokolare (její příspěvek viz Nové město 1/2024, str. 19-20) a sestra Nathalie Becquart, francouzská řeholnice, která je podsekretářkou Biskupské synody.

Dnes se hodně hovoří o webu, tedy informační počítačové síti. Ano, církev je sama o sobě sítí vztahů a všechna místa, kde se vtěluje život církve, jsou povolána vyměňovat si mezi sebou dary Ducha Svatého, aby se navzájem obohacovala. To je další velká novinka, která vychází na povrch: vize církve jako sítě vztahů, nikoli jako centralistické pyramidy, ale, jak říká papež František, jako mnohostěnu s tisíci ploškami, které všechny odrážejí jedno slunce a křižují se v nekonečném počtu paprsků a jako duha popisují mnohotvárnou krásu Boha. I tohle je synoda.

„CÍRKEV JE ŽENA“ (PAPEŽ FRANTIŠEK)

(...) žena, ženy v církvi musí konečně mít možnost vyjadřovat celé bohatství jejich citlivosti, jejich schopnosti. Skutečný bod obtížnosti tohoto tématu není a nebyl diakonát, přístup žen k jáhenské službě – to je téma, které bude

řešeno, určitě je to téma k hlubšímu zkoumání – ale je to otázka, jak změnit uplatňování autority v církvi, aby nebyla klerikální. A zároveň je to otázka, jak plně postavit do světla podstatný a proměňující přínos, který ženská citlivost a schopnost dává církvi i na úrovni autority. Jsem velmi rád, že na tomto našem webináři (...) byly i dvě ženy², které daly této události díky bohatství své niternosti a svého charismatu nádherně světlo. Církev musí být stále osvětlována touto skutečností. Naše církev je ještě stále příliš mužská. Určitě příliš klerikální, ale také příliš mužská.

SYNODA JAKO CESTA PRO VYTVÁŘENÍ KULTURY SETKÁNÍ

(...) synodalita je důležitou kartou, možná i rozhodující, s níž můžeme hrát jako s metodou soužití, jako s cestou pro dosažení konsensu na úrovni společenského, kulturního a politického života

Více o synodalitě se můžete dočíst v mezinárodním teologicko-pastoračním časopisu **Ekklesia**. Vychází čtyřikrát ročně ve slovenském vydavatelství Nové mesto a chce přispívat k efektivnímu dialogu v církvi, mezi církvemi a se společností. Časopis v elektronické formě je zdarma ke stažení na webu nm.sk/ekklesia.

Na co se můžete těšit

Foto: Josef Vyskovský

Během SummerJobu 2024.

Z Hnutí FOKOLÁRE ŽIVOT GEN

Z tábora děvčat gen 4.

Foto: Martina Fürstová

GEN 3

Chlapci a děvčata ve věku 12 až 18 let mají každé dva týdny online setkání. Jsme rozesetí po celé republice, proto jsme vděční za Zoom jako příležitost, jak se vzájemně pravidelně povzbuzovat ve snaze žít podle evangelia. Setkáváme se v úterky jednou za 14 dní od 19:30 do 20:30. Začínáme Slovem života, sdílením zkušeností a následuje téma. Snažíme se, aby toto setkávání bylo užitečné nejen duchovně, ale také pro osobnostní rozvoj. Na přípravě večerů se podílejí samotní gen.

21. – 23. 3. pojedeme do Vídně do fokoláre On My Way¹

11. – 12. 4. – příprava SpringJobu v Praze-Vinoři

8. – 11. 5. – SpringJob v Lučanech nad Nisou – dobrovolnická brigáda mladých ve věku 13-18 let

20. – 22. 6. – puťák

12. – 19. 7. – tábor děvčat

19. – 26. 7. – tábor kluků

10. – 15. 11. – mezinárodní kongres. Kromě audience u papeže, návštěvy Říma a Vatikánu poznáme také Centrum Hnutí fokoláre a zažijeme mnoho zajímavých momentů.

Kontakt: Veronika Němečková, tel.: 604462473

Jan Diblík, tel.: 731681227

GEN 2 (MLADÍ VE VĚKU 19 AŽ 30 LET)

Kluci mají svá pravidelná setkání každou středu od 19 hodin na karlínské faře. Jednou za dva až tři měsíce mají víkendové setkání.

Kontakt: Jakub Hájek, tel.: 605 429 629

Stejně i **děvčata** mají svá víkendová setkání jednou za dva až tři měsíce.

Kromě toho je možnost účastnit se některých mezinárodních akcí:

1. **Velikonoce 2025** – pro děvčata, organizuje fokoláre ve Slovinsku.

2. **Quo Vadis? Pro 25+** (kluci i děvčata), pravděpodobně červen 2025 (jen v italštině).

3. **Mission Possible**, od 30. 10. do 2. 11. 2025 v Loppianu (Itálie) – pro ty, kteří hledají své životní povolání.

Kontakt: Jaroslava Malíková, tel.: 736 700 878

SummerJob (pro mladé 18+)

SummerJob je dobrovolnická brigáda ve vesnicích a městěčkách českého pohraničí. Každý rok při ní během jednoho týdne pomáhá 150 mladých dobrovolníků místním obyvatelům.

Je to už tradice, že na jednom místě strávíme tři léta po sobě, než změníme působiště a vydáme se pomáhat zase dalším lidem na nová místa. Letos završíme třetí a poslední rok na severu Čech, kde je naším působištěm Krásná Lípa a okolí. Už se na všechny místní i na SummerJobáky moc těšíme.

KDY? 29. června – 6. července 2025.

CO TEĎ? SLEDUJ NAŠE SÍŤ!

Přihlašování pro všechny účastníky nás čeká na jaře. Přesný termín se dozvíš už brzy! Nezapomeň proto sledovat nejenom náš web, ale hlavně naše sociální síť Facebook (kde jsme jako SummerJob) a Instagram (kde nás najdeš pod jménem @summerjobcz). Veškeré aktuální informace s dostatečným předstihem komunikujeme právě tam!

Těšíme se na tebe!

Zpracovala Marie Srbová

1. Viz Nové město 2/2024, str. 20–21 (Nablízku mladým).

Foto: Stanislav Hájek

Z tábora kluků gen 3.

Manželé spolu na cestě

Z HNUTÍ FOKOLÁRE

Foto: Martina Fürstová

V pátek 24. ledna 2025 se vypravilo 21 manželských párů na krásné poutní místo Svatý Hostýn, aby tam spolu prožili víkend nazvaný Spolu na cestě IV. pořádaný Novými rodinami.¹

Tento víkendový pobyt měl několik cílů:

- Věnovat čas a pozornost manželskému vztahu. Odpoutat se od všech jiných pracovních nebo rodinných povinností.
- Skrze modlitbu před svatostánkem a modlitbu v manželském páru jeden za druhého svěřit manželství Bohu, který je Stvořitelem lásky.
- Nechat se skrze společenství dalších manželských párů obdarovat zkušenostmi, přátelstvím a přítomností Ježíše mezi námi.

S radostí dosvědčujeme, že vše bylo splněno. Byl to krásný čas, který bohužel velmi rychle uběhl, ale i to je znakem toho, že nám na Svatém Hostýně bylo hezky. S některými páry jsme se takto viděli už poněkolikrát, ale víkendu se zúčastnily i nové páry, které si program našly přes média. Přednášky zaměřené na odpuštění a smíření a na křesťanské manželství nám skvěle odprezentoval zkušený pár ze Slovenska Anna a Emil Kondelovi, který spolupracuje s Rodinkovem – Domem přijetí pro rodiny na Slovensku. Z Košic nám přijel předat

téma o manželské intimitě úžasný pár Drahomíra a Vladimír Jackovi, jejichž přednáška šla do hloubky Božího zámeru s rodinou. Intimitu manželského páru jsme mohli díky jejich přednášce vidět jako velký Boží dar.

Martina a Karel Fürstovi

NĚKOLIK DOJMŮ ÚČASTNÍKŮ:

„Uvědomujeme si, že o vztah člověk musí pečovat a starat se o něj jako o rostlinku. Potřebuje dobré podmínky, aby mohla růst. V každém věku se můžeme vzájemně obdarovávat a být spolu na cestě šťastní. Díky vám, že nám v tom pomáháte.“

Ludmila Gorunová

„My jsme byli na víkendu pro manžele již po třetí. A musíme říct, že jsme nejen obohaceni společenstvím, které tamžíváme, ale také vždycky mile překvapení, že je stále tolik nových, ještě „neprobádaných“ oblastí, o kterých je třeba se naučit mluvit. Tentokrát jsme se stoupili opravdu do hlubokých vod. Odpuštění, křesťanské manželství a manželská intimita jsou témata, která nás provázela, a nutno říct, že provází dál... Zkrátka je to běh na delší trať a mnohokrát děkujeme za ten vzácný čas, který nám byl dán.“

Ludmila a Josef Vondrovi

„Prožívali jsme období, kdy se nám nedařilo nacházet si čas na společnou komunikaci. Oslovila nás nejen témata a úžasné zkušenosti přednášejících, ale i krásné společenství a možnost velmi hluboké adorace a modlitby manželů jeden za druhého. Když se toto spojilo s tím, že jsme mohli potom spolu prožít pětihodinový rozhovor v autě cestou domů, uvědomili jsme si, jak mnoho jsme načerpali během krátké doby.“

Barbora a Jan Markovi

„Přestože jsme spolu malinko přes 30 let a prožili jsme toho již mnoho, tak jsme dostali možnost nahlédnout a zakusit, že lze sobě navzájem naslouchat a sdělovat věci jinak, říct, co bychom třeba doma ani neuměli. Viděli jsme, že to, co mnohdy vypadá neřešitelně, řešitelným je. S trochou důvěry nebo i kuráže otevřít témata, která potřebují uzdravení. Možnost být na pár dní sami pro sebe, sdílet se s jinými páry, naslouchat zkušenějším, mít možnost být mimo hukot běžných dní, a zároveň se i ztišit v Božím domě, to je pro nás dar, čistá radost, naděje i podpora do dalších dní. Už teď se těšíme na další setkání.“

Erika a Karel Boňkovi

„Děkujeme za možnost odříznutí od všedního života, abychom se mohli bez rušení věnovat vztahu v našem manželství a hlavně sobě navzájem. Mezi přednáškami a setkáními s méně nebo více známými páry jsme uvažovali o našem vztahu a díky tématu o odpuštění manželů Kondelových také vlastně účtovali minulost. Viděli jsme, že po x letech strávených spolu se může naše láska poněkud zaprášit a teď jsme dostali možnost v klidu, mimo všední starosti, se nad tím zastavit a použít prachovku odpuštění. Manželé Jackovi nám pak velice otevřeně povíдали o manželské intimitě, a to způsobem, o kterém jsme si mysleli, že vůbec není možný. To víte, vykládat o věcech intimních často zahrnuje i problémy, které se v intimním vztahu objevují. A jak o tom mluvit, když se to může druhého dotknout. Ve vyprávění bylo vidět takové zpracování bolesti a zralost lásky, které je nám vzorem. Díky za to.“

Petra a Witold Grzebinští

1. Nové rodiny – manželské páry a rodiny v rámci Hnutí fokoláre. Životním stylem Nových rodin je evangelium aplikované na soužití manželů, při výchově dětí a při vytváření dialogu s jinými rodinami.

Bál dobrých srdcí. Večer, který dává lidi dohromady

Z HNUTÍ FOKOLÁRE

„Bude v tom sále teplo?“ zeptá se jedna z organizátorek plesu a osazenstvo u stolu se ponoří do další diskuse. Sedí v přízemí rodinného domku v Českých Budějovicích a nic jim nechybí. Tedy samozřejmě, že bude potřeba ještě zabrat ve shánění tomboly a oslovování dalších sponzorů. Jsou ale spokojeni, že jsou zase spolu a mohou chystat další ročník Bálu dobrých srdcí. Domáci Jan a Marie Šeborovi je navíc hostí jako vlastní děti. A pes-trá skupinka přítomných dobře ví, že tady není „jenom“ kvůli tomu, aby domluvila kapelu, DJ, předtančení, ubytování, program, plakáty nebo právě teplo v sále. Především tu jsou proto, že jsou spolu rádi a schůzky k přípravě bálu jsou vítaným důvodem se zase potkat.

A právě to je DNA celého bálu. Vztahy. Vztahy, které se naplno projeví jednou za rok na parketu, ale mezitím žijí po celý rok svým vlastním životem. Spous-

ta lidí se na Bále dobrých srdcí seznámila, spousta lidí se na něm pravidelně potkává. Každý rok zároveň přicházejí noví účastníci ze všech koutů republiky a cílem je, aby se na bále cítili stejně dobře jako staří harcovníci.

Bál dobrých srdcí chce zkrátka dávat lidi dohromady. Po mnoha ročnících ve Včelné a v Zubčicích padlo před dvěma lety rozhodnutí přesunout loňský bál do Kájova, kam jsme se vrátili i letos. Nebylo to jednoduché, protože v Zubčicích nám v zásadě nic nechybělo. Mnoho položek na seznamu hlavní organizátorky Marty Talířové šlo vyřešit poznámkou: „Jako vždycky“. Jenže právě v tom se skrývalo riziko, že z akce nabitě energií se postupně stane pořadatelsky sice pohodlná, ale přece jen už trochu ospalá záležitost. A tak jsme dali několikrát hlavy dohromady a rozhodli se pro krok do neznáma.

Věděli jsme, že v Kájově je po Bálu dobrých srdcí poptávka a nově zrekonstruovaný Konibar může být vhodným místem pro další ročníky této akce. I kapacita sálu je o něco větší, a tak se

Bál dobrých srdcí 2025.

Foto: Heda Šerých

letošních přibližně 150 účastníků vešlo ke stolům, na parket i na bar bez problému. A i když s radostí vzpomínáme na „zubčickou etapu“ bálu, našeho rozhodnutí určitě nelitujeme. V Kájově totiž máme dobré možnosti pro další rozvoj a zároveň nás těší spolupráce s farností a Milosrdnými sestrami sv. Kříže, které mají svůj klášter na přilehlém poutním místě.

Protože sdílená radost je dvojnásobná, pokračujeme v tradici darování výtežku bálu na předem určený dobročinný účel. Letos jsme tak mohli díky dobrosrdečnosti účastníků věnovat 20 tisíc korun na speciální invalidní vozík pro čtyřletou Valerii z Ukrajiny, která trpí spinální svalovou atrofií. Tuto částku se podařilo dát dohromady především díky prodeji lístků do tomboly a také perníkových srdíček, která byla specialitou letošního ročníku.

Kouzlo Bálu dobrých srdcí je i v tom, že každý ročník je prostě originální. Jsou to právě účastníci, kdo vytváří jeho atmosféru. Za pořadatele proto děkujeme všem, kteří se letošního plesu zúčastnili nebo pomohli s jeho organizací. A pokud byste měli chuť se společně s námi scházet v rodinném domku Šeborových na jeho přípravách, jste srdečně zváni. Především se ale budeme těšit, že se s vámi potkáme **v sobotu 31. ledna 2026 v kájovském Konibaru** na příštím, v pořadí už 34., Bálu dobrých srdcí. Nebojte, teplo v sále je.

Marta a František Talířovi

Bilancování a plánování dalších kroků

Z HNUTÍ FOKOLÁRE

Setkání týmu Ekonomiky společenství a Františkovy ekonomiky v únoru 2025.

Foto: Josef Zvoniček

Na začátku února se v Ivani u Brna uskutečnilo tradiční setkání členů Ekonomiky společenství, Františkovy ekonomiky a jejich dalších přátel a příznivců z Čech, Moravy a Slovenska. Setkání, které se opakovaně stává silnou platformou pro sdílení a plánování budoucích kroků, opět potvrdilo, že budování společenství je klíčovým impulzem pro vznik a rozvoj mnoha projektů a iniciativ.

Večer s připomínkou výročí Chiary Lubichové

V rámci pátečního večera zahájil inspirativní sdílení Pavel Mikšů, ředitel nově vznikajícího mediálního projektu **Téma21**. Tento projekt usiluje o podporu svobodné, vyvážené a moderované debaty, při níž se prolínají různé názory a úhly pohledu. Cílem je nabídnout publiku co nejucelenější informace, na základě kterých si každý může utvářet vlastní názory.

Vrcholným momentem večera byl předtčený osobní pozdrav zakladatele nadnárodní společnosti Consulus, Lawrence Chonga¹ ze Singapuru, jenž svou firmu vybudoval na principech Ekonomiky společenství. Podělil se s námi o to, jak ho v životě ovlivnily myšlenky

Chiary Lubichové, která by se v lednu dožila 105 let.

DĚNÍ VE FRANTIŠKOVĚ EKONOMICE

Sobota byla věnována důkladné reflexi uplynulého roku a plánování nadcházejících aktivit. Detailně jsme rozebírali úspěchy Františkovy ekonomiky, která v uplynulém roce zhmotnila své myšlenky prostřednictvím řady vzdělávacích kurzů a plánované konference **Hřivny a odpovědnost**.

Prostřednictvím jedenácti workshopů jsme oslovili více než 250 mladých lidí napříč republikou. Naším autorským počinem je **workshop s názvem Udržitelný křesťan**, jehož cílem je společně s mladými lidmi přemýšlet o současném stavu světa skrze křesťanské hodnoty. Celodenní workshop inspirovaný metodou See – Judge – Act (vidět – posoudit – jednat), kterou vytvořil kardinál Joseph Cardijn, provází otázky: „*Jak budovat spravedlivější svět?*“ a „*Jaká je v tom moje role?*“

Workshop propojuje globální pohled na svět s lokální realitou – jak zní známý citát, „*mysli globálně, jednej lokálně*“. V průběhu workshopu se zaměřujeme na témata globálního vzdělávání, kri-

tického myšlení a aktivního občanství, přičemž nás vede Sociální nauka církve a křesťanské pojetí spravedlnosti. Workshop staví i na osvědčené metodě 3H – *Head, Heart and Hands* (hlava, srdce a ruce), která harmonicky spojuje vědomosti, city a praktické dovednosti.

Pokud byste rádi uskutečnili workshop ve vašem společenství, dejte nám o sobě vědět.

Další iniciativou, která vzniká ve spolupráci s nadačním fondem Teo via, je **konference Hřivny a odpovědnost**, která se uskuteční 7. května 2025 v Olomouci.

Setkání staví na principech synodality, spolupráce a zapojení všech úrovní církevního života. Cílem konference je povzbudit farnosti a společenství k tomu, aby své hřivny (majetek, zdroje i nehmotné dary) využívaly odpovědně a tvořivě, a tím se staly živými centry pro šíření evangelia. Více informací na www.dobryspravce.org.

Kromě úspěšných projektů Františkovy ekonomiky jsme diskutovali o způsobech, jak podpořit šíření myšlenky Ekonomiky společenství, která je zaměřena na ekonomicky aktivní jedince a podnikatele usilující o jednání podle principů sdílení a jednoty. Chceme především mladým lidem a začínajícím podnikatelům předat inspirativní zkušenosti z cest těch, kteří se rozhodli jít tímto směrem. Na setkání jsme proto přivítali Lukáše Němce z organizace Pábení, který nám představil aktivitu Kompas životaschopného podnikání. Tato iniciativa vychází z modelu „Koblihové ekonomie“ podle ekonomky Kate Raworth, jež je zároveň mentorkou Františkovy ekonomiky. Lukáš nám ukázal, jak může tento nástroj efektivně podnítit diskuzi o podnikání, které se nezaměřuje pouze na zisk a výkon, ale bere v úvahu širší společenské dopady.

Na závěr bych rád poděkoval všem, kdo nás podporují. Během posledních tří let intenzivní práce již vidíme první ovoce našich snah a těšíme se, že se o ně budeme moci dále s vámi dělit. Velkým potěšením pro mě byla i zpětná vazba jednoho účastníka, který řekl: „*Je krásné vidět, jak je Ekonomika společenství duchovní platformou dalších projektů.*“

Za tým Ekonomiky společenství a Františkovy ekonomiky

Josef Zvoniček

1. Jeho pozdrav viz

www.bit.ly/setkani-consulus.

Ilustrační foto: Unsplash

Jak jsem se učil být volem

POVÍDKA

Knězi dávají lidé všelijaké tituly. Jako ostatně málokomu. Jednou za mnou přišla paní a říká mi: „Pane důstojníku“, místo jistě míněného „důstojný pane“. Jiná paní mi zas soustavně říká „pane kardinále“, ač jsem jí to několikrát vysvětlil, že tím kardinálem ještě nejsem. Ona vždy řekne, že mne zná, že jsem pokorný a nechci se vyvyšovat, že se k tomu nechci přiznat. A tak pro tuto paní jsem kardinálem i bez dekretu. V Činěvsi mi někteří říkali „pane otče“, jako bych byl mlynářem. Jeden kněz, který je velmi silný

a mohutný, když šel po ulici, při míjení kolemjdoucích uslyšel oslovení: „Pane Bože“. To je už oslovení vrcholné, nad které se jít nedá. Onen dodatek ovšem již neslyšel: Pane Bože, jak je tlustej.

P. Stork nám při jednéch exerciciích říkal, že kdyby on o titulech rozhodoval, dovolil by, aby si každý kněz vyvolil jakékoli oslovení, ovšem kromě otce biskupa nebo Svatého otce a těch skutečně úředních. Tato oslovení by byla jasně vymezená a čím by kněz byl dokonalejší a vyvrálejší, stále by mu

tituly ubíral, až nakonec by zbyl jen titul nejvyšší: Kristův kněz.

Je na tom hodně pravdy. Samozřejmě že nemůžeme být zásadně proti titulům, ale stále platí ono latinské: *Honores mutant mores, sed raro in meliores*. Tituly mění mravy, ale zřídka kdy v lepší.

Podstatné je však nezakládat si na žádném titulu. I lidé bez titulu mohou být moudří, kdežto titulovaní mohou být pošetilí nebo i pyšní. Jen titul nemůže změnit člověka v lepšího.

Vynikající náš herec Josef Kemr nedostal žádný státní titul, ač byl všemi oblíben pro své velké herecké umění. Kdosi mu to napsal, jak je opomíjen. Herec ve své velké pokoře odpověděl, že jen jeden titul je největší a to je být dítětem Božím, nad to nic není, ani národní umělec. Toho bychom si měli být všichni neustále vědomi. Jsme opravdu jen tím, kým jsme u Boha. On jediný vidí hluboko do nás, až do nejzazších hlubin našeho nitra. Ten nás soudí a vše o nás ví. Lidé toho vědí moc málo, před nimi se dá hrát divadlo a třeba i dlouho.

Jeden z mých přátel, který mne dobře zná, mi s nadsázkou a v duchu optimizmu pověděl asi toto: „Pane faráři, když vám nebo o vás někdo řekne, že jste vůl, pak jásejte a plesejte, dobře vás nezná, kdyby vás lépe znal, řekl by dvojnásobný vůl.“ Dávám mu za pravdu. Úsudky o nás u druhých mohou být zcela falešné. A pak: slovo vůl dnes vlastně skoro nic neznamená: mladí lidé se tak oslovují na potkání. Věta Pan učitel je vůl, už skoro nikoho nezaráží. Znamená to třeba jen to, že dává úkoly a chce, aby se žáci učili. Kdybych toto slovo o sobě slyšel na vlastní uši, pak bych tímto volem chtěl doopravdy být. Abych totiž měl blízko k jesličkám, abych mohl na Ježíška dýchat, a tak jej zahřívát. To je něco záviděníhodného a vznešeného. V tomto smyslu bych byl rád dvojnásobným volem a ještě i oslem. Ten byl také u jeslíček. Jen zcela rozumní lidé totiž cestu k jesličkám nenajdou. Mnozí mají dokonce už tolik rozumu, že se vůbec k ničemu nehodí.

Člověka opravdu nesmí nic rozházet. Zvláště tenkrát ne, když slyší takovou chválu, jako jsem ji slyšel. Ono je někdy vskutku krásnější být zařazen mezi voly a osly než mezi určité lidi.

P. František Lukeš

Z knihy František Lukeš, **Celý život jsem se učil, a přece jsem propadl**, Nakladatelství Zámek, str. 75.

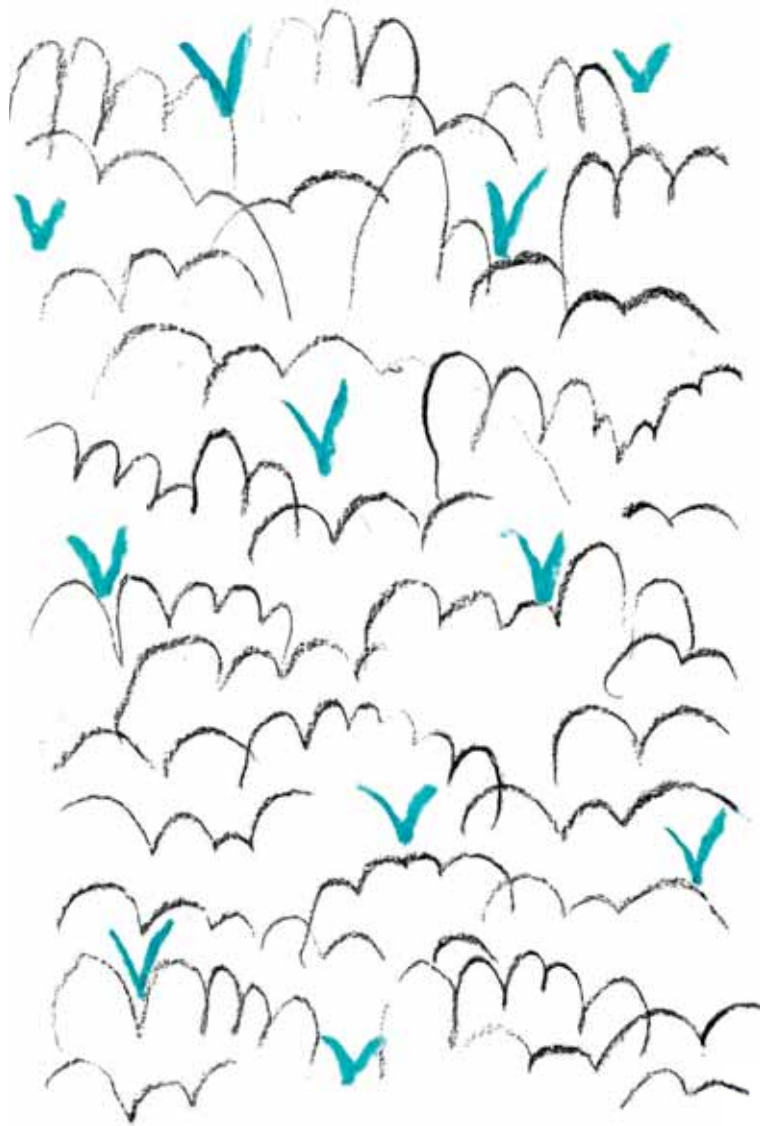
Radost v srdci, píseň na rtech

(ZA)MYŠLENKA

Tento text píší o Vánocích. Je to výjimečný čas a spolu s adventem je provázen též jedinečnou hudbou. Zpíváme více než jindy, především v kostele a na kůru. Nevím, co bych si ve vánoční době počal bez hudby. Bez toho povznesení, které nás odvádí od plných stolů a vede z hostiny pozemské na hostinu nadpozemskou.

Kostelní muzicírování stojí samozřejmě hodně času. Zkoušky chrámového sboru, příprava na liturgie, skoro každodenní hraní, v neděli často celé dopoledne. Moje žena si někdy posteskuje, že sedí v kostelní lavici stále sama. Je to opravdu tak. Před časem jsme se spolu rozhodli postupně přecházet celou knihu žalmů. Obohatili jsme tím naše pravidelná ranní ztišení. V těchto krásných textech až nápadně často zaznívá výzva ke chválení Hospodina prostřednictvím hudby. Neodpustil jsem si na to, poněkud účelově, poukázat a dát to do souvislosti s mým častým pobýváním na kůru. Copak tomu lze odolat? „Oslavujte Pána při citeře, rozezvučte harfu mnoha strun! Zazpívejte Pánu novou píseň, doprovodte jásot zvůčnou hrou! Chvalte ho bubínky a vířením, chvalte ho strunnou hrou a píšťalami! Chvalte ho zvonivými cimbály, chvalte ho cimbály, jež zvůčně chřestí! Zpívejte Bohu, zpívejte písně, zpívejte chvalozpěv našemu Králi!“ Zároveň musím připustit, a je to zřejmé, že lze Hospodina chválit různými způsoby. Z „chválení“ pochopitelně nelze vyloučit lidi postrádající hudební sluch. Přítel, kněz Jiří, mě vždy ujišťuje, když se hudebně angažuji na jeho mších, že mu to opravdu nevadí. I v mém nejbližším okolí je často upřednostňován jiný způsob chvály a já to plně respektuji.

***Oslavujte
Pána
při citeře,
rozezvučte
harfu mnoha
strun!***

Ještě chci zmínit jeden pohled na dané téma. Představa Boha, který poslouchá, jak mu zpíváme a hrajeme, připomíná scénku z lidového betlému. Často o něm mluvíme jako o člověku. Asi potřebujeme takovéto přiblížení, pohled z naší perspektivy. Co si Pán Bůh myslí? Co ho těší? Z čeho je smutný? Co ho rozveselí? Co ho rozzlobí a co rozpláče? Naivní otázky. Přesto si troufám napsat, že takováto vyjádření nemusí být dál od pravdy než abstraktní konstrukce teologů.

Zrovna dnes, kdy píší tento text, je svátek Svaté rodiny, jenž k nám promlouvá o propojení nebeských a lidských věcí. O tom, jak všechno to, co doma prožíváme, všechny ty radosti, strachy, úzkosti, závratě, něžnosti, že to všechno nejdříve prošlo Boží myslí (teologové prominou) a pak nám bylo dáno jako dar a možná předobraz nějaké plnosti, po níž toužíme a k níž směřujeme.

Při jedné vánoční návštěvě jsme, v širším rodinném kruhu, probírali takové podobné a možná i trochu kontroverzní a nesnadné otázky. Jestli Bůh potřebuje naše prosby, půsty, jestli ty mše, za něž necháváme v sakristii pětistovku, mohou nějak změnit situaci našich zemřelých a tak podobně. Jeden ze zúčastněných na to řekl: „Ale můžeme mu dělat radost.“ Nezaznělo to jako momentální nápad, ale jako osobní zkušenost. V té chvíli se mi to zdálo jako nejrozumnější odpověď. Dělat mu radost. Modlitbou, sebezapřením, přijatou těžkostí, odvážným krokem, tvůrčím činem... A jistě také, nemohu to pominout, hudbou a zpěvem.

*Napsal
a kresbou doprovodil Petr Štěpán*

MÍT RÁD JAKO PRVNÍ

Mít rád jako první znamená, že nečekám, až se druhý ke mně bude chovat pěkně, ale začnu od sebe.

Do naší třídy přišel nový žák, kterého ostatní odstrkovali a vysmívali se mu. Já jsem se s ním skamarádil. Spolužáci mi vyhrožovali, že když se s ním budu kamarádit, vyloučí mě z party, ale já jsem je neposlouchal. Věděl jsem, že Bůh je se mnou, a to mi stačilo. Druhý den se stalo, že se nejenom se mnou nikdo nehádal, ale dokonce následovali mého příkladu.
Robert

Jedno dopoledne jsem neměl školu, a tak jsem toho využil a šel do centra města spolu s dalšími kamarády. Když jeden navrhl jít do kina, všichni jsme souhlasili. Avšak jakmile jsem vstoupil dovnitř, všiml jsem si, že dávají film nepřístupný mládeži... Odešel jsem pryč a ani mě nenapadlo, že by se mi mohli ostatní vysmívat. K mému velkému překvapení mne následovali i moji kamarádi. Také věděli, že je to špatný film, ale nikdo neměl odvahu udělat první krok.
Raphael

Kresby: Kristýna Přítalová

PIPO A TIPO

1

2

Foto: archiv L. Múčkové

3

Foto: Jan Vrdtný

4

5

Foto: Jan Diblík

Přednášíme

Papež František při promluvě k hnutím (13. června 2024) vyzdvihl jejich evangelizační poslání a povolání dávat své charisma do služeb druhých. Proto vznikl projekt Přednášíme, ve kterém se farnostem a dalším společenstvím nabízí přednášky na různá duchovní témata. Přednášejícími jsou lidé, kteří dali Bohu celý svůj život, většinou zasvěcené osoby. Na snímcích (1,2) je duchovní obnova v Dolní Dobručce ve východních Čechách a u Panny Marie Sněžné v Praze. Pro více informací sledujte facebookový profil Projekt „přednášíme“. Kontakt pro domluvení přednášek je promluvyfokolare@gmail.com.

Sousedské setkání

V lednu se konalo již tradiční Novoroční sousedské setkání v citadele Hnutí fokolare v Praze-Vinoři. Je to pokaždé příležitost sejít se se známými i seznámit s novými sousedy (3).

Gen 3 na Vesmíru

Během prodlouženého víkendu pololetních prázdnin se mladí z Hnutí fokolare (ve věku gen 3) vydali do Diecézního centra života mládeže Vesmír v Orlických horách (4,5). Kromě lyžování také připravovali jarní brigádu SpringJob.